ПО КОНФІСКАТІ НАКЛАД

Nr. 41 (15.131). Lwów, czwartek 23. lutego 1939. Rok LX.

Ч. 41 (15.131). Львів, четвер 23. лютого 1939. Рік LX.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Політичні взаємини
Карпатської України зі Словаччиною.

„А-Зет" ч. 42 містить заяву мін. Ю. Ревая про політичні й господарські взаємини між Словаччиною та Карпатською Україною. Мін. Ревай згадав між іншим теж про зацікавлення британського, німецького й італійського капіталу Словаччиною та Карпатською Україною. Які користи дасть таке зацікавлення, виявлять щойно висліди переговорів.

Про взаємини між Карпатською Україною та Словаччиною заявив мін. Ревай таке: „Недавно мав я розмову з мін. Сідором і як конкретний вислід тих переговорів можу навести тільки те, що словацький постійний делеґат при міністерстві військових справ пос. Гашік заступатиме тепер теж інтереси Карпатської України. Постійний делеґат Карпатської України при словацькій владі інсп. Гуснай дбає про тривкий розвиток українсько-словацьких взаємин.

Переговорів про границі між Карпатською Україною та Словаччиною ще не започатковано, лиш вирішено пересунути ці переговори на час аж будуть остаточно устійнені кордони з Мадярщиною.

У БЕРЕЗНІ — МІСЯЦІ ДЕШЕВОЇ КНИЖКИ
около 1.000 книжок по зниженим цінам 25—80%
продаватиме:
КНИГАРНЯ „РІДНОЇ ШКОЛИ"
Львів, вул. Сикстуська ч. 20.
КАТАЛЬОҐ дешевих книжок висилаємо даром.
(Катальоґ замовляти карткою за почтовою сплатою 5 сотиків). 417 1—2

Вибори були днем національного оптимізму.

ХУСТ. КУП. Мадярські та за ними польські радіовисильні, зокрема мадярська преса перед виборами до першого сойму Карпатської України, намагалися переконати европейський загал, що населення Карпатської України ставиться ворожe до виборів, до виборчої листи Українського Національного Обєднання. Через мадярську границю перепачковували масу ріжних летючок, в яких „в імені св. Марії Повчанської" закликали нарід кидати до виборчих урн порожні коверти і таким чином виявити своє бажання: прилучитися до Мадярщини.

Населення вже вечором перед виборами виявило, що розуміє вповні значіння та святочність хвилини. Майже в кожному селі відбулися 11. ц. м. вечором збори при світлі смолоскипів, підчас яких бесідники взивали до єдности. Вулицями переходили походи з прапорами, картинами відомих українських діячів, співали патріотичні пісні. Всюди відбулися збори, на яких присутні присягали, що не будуть зрадниками народу і тому віддадуть свій голос за УНО.

В селі Нересниці відбулося зворушливе свято. Селяни при світлі смолоскипів закопали стовп, на якому в неділю, коли за листою УНО було щонайменше 98%, замає білий прапор.

Неділя — день виборів — була справді великим святом в цілому краю. Раненько спішило населення до церкви, опісля лавами пішло до виборів. Всі веселі, щасливі, що дожили дійсної свободи. До виборів йде кожний. Видно: тут несуть на руках діти старого батька, там на возі привезли безногого інваліда. Кожний хоче виконати свій обовязок супроти народу.

А коли під вечір проголошено в селі вислідн, що декуди впало лиш кілька голосів проти УНО, декуди ні одного зрадника народу не було, задзвонили дзвони на знак, що село здобуло білий прапор перемоги національної думки. При звуках дзвонів вивішували його на вежі церкви чи на приготовленому стовпі.

Багато закордонних журналістів слідкували по селах за виборчими настроями. „Такого національного оптимізму, як у вас на селах підчас виборів, я ще не бачив" — говорив представник канцелярії Райтера. Інший німецький журналіст оповідав: „Мені доводилося переїздити через багато сіл, в яких маяв білий прапор. Я бачив, як селяни зі захопленням в очах дивилися на той кусник полотна та глядїли на мене, немов хотіли б сказати: „Бачиш нашу гордість, чужинче?" Ви повинні гордитися національною свідомістю Вашого простолюддя".

А сама столиця Хуст очікувала вислідів через Січову Гостинницею. Населення слухає вістки, що їх подають із намонтованих гучномовців. Перший вислід з маленького пограничного села Біласовиці. Це село, куди нераз заходили минулого року закордонні терористи. А голос з ампліону повідомляє: „Всіх виборців 72, один на праці в Чехах один помер. Залишилися 70, які зявилися всі та всі віддали свої голоси за УНО. В селі вивісили білий прапор".

Така була перша вістка. А за нею все інші й інші. Радісні та могутні. Зокрема села, що тепер лежать на мадярській границі, своїми білими прапорами ясно заявили, що вони не хочуть іти до Мадярщини. Замаяв білий прапор і над тою малою частиною Ужгороду, що осталася при Карпатській Україні. У всіх селах, що на них нападали терористи, появилися в неділю білі прапори. Не цілих 20 тисяч голосів віддано проти УНО. Найбільше їх було в мадярських селах, немало було теж у двох румунських селах, які не були вдоволені з поставленого румунського кандидата. Також голосували проти УНО в декотрих селах, що були осідками бродіївських та фенциківських аґітаторів. Іза, яка супроти кожної влади стояла в опозиції, і цим разом не зломила своєї традиції-засади.

При останніх виборах до чсл. парляменту в Карпатській Україні участь виборців давала 68%, тепер вона дає 93%. Ці вибори мали бути плебісцитом. Тут його вислід: 92% населення висловилося за Карпатською Україною.

Про всякі нісенітниці, про здогадний терор та надужиття при виборах, шкода навіть говорити, про правильність та законний спосіб переведення виборів переконалися самі чужинці, між ними й німецький консуль в Хусті.

Опіка над молоддю.

КУП подає із Севлюша, що там відбулися в понеділок, 20. ц. м. збори т-ва Краєвої Опіки над молоддю. На зборах вирішено повести інтензивну акцію над доживлюванням молоді і на цю ціль призначено 200 тисяч корон. Одночасно збори рішили видавати часопис для молоді, що його редаґуватиме М. Мандюк.

—o—

МІНІСТР РЕВАЙ ПРО ЖИДІВСЬКУ МЕНШИНУ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ПРАГА. ЖАТ. Міністр Ревай порушив на пресовій конференції у Празі жидівське питання. Він заявив, що карпатоукраїнський уряд не думає радикально розвязувати жидівського питання. Жиди становлять 12% населення краю; з огляду на те, що вони тісно звязані з господарським життям краю, радикальна розвязка жидівського питання могла б ввести замішання у господарське життя.

—o—

Каси Хорих в Карпатській Україні.

В Карпатській Україні є три Каси хорих; у Сваляві, Перечині та в Хусті. Ці каси мають 26 тисяч членів, 72 урядовців і приблизно 50 лікарів. Всі ці уряди незвичайно активні.

По окупації Карпатська Україна стратила в Ужгороді недобудований дім вартости двох міліонів корон і старий, власний дім вартости пів міліона корон, в Мукачеві новий дім вартости двох і пів міліона корон.

—o—

ПРЕДСТАВНИКИ ПРАСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА КОМУНІКАЦІЇ В ХУСТІ.

КУП. До Хусту приїхали представники праського міністерства комунікації у справі залізничої сполуки між Карпатською Україною і західною частиною федерації. Приняв їх міністр Ревай.

Нові телефонічні лінії лучать Хуст зі Заходом.

За розмірно короткий час вдалося якнайкраще наладнати телефонічну й телеграфічну сполуку Карпатської України зі західними частинами республики. В листопаді й грудні м. р. така сполука була дуже важка, бо відбувалася вона лиш на двох лініях, які здебільша були зайняті на урядові розмови. Від половини січня ц. р. телефонічну комунікацію наладнано вже зовсім добре, так, що тепер із Хустом можна телефонувати й телеграфувати на Захід як і давніше з Ужгороду, чи Мукачева. Службовики Сваляського телефонічного уряду разом з військовими телефонічними частинами працювали пильно від 15. листопада м. р., щоб перебудувати телефонічну сполуку до Ужгороду й Мукачева, тепер зовсім непридатну відповідно до нових обставин. Біля Ужгороду треба було повести нову телефонічну лінію на віддалі 33 км., біля Мукачева на віддалі 20 км. Одночасно поліпшено телефонічну сполуку з деякими почтовими урядами, які давніше мали тільки льокальне значіння, тепер після зміни границь їх значіння сильно збільшилося. Це про почтові уряди в Чинадієві, Сваляві, Перечині й Середнім. Тепер Хуст має пять нових ліній з того три на телефонічні розмови і дві на телеграфічну комунікацію.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Після виборів у Карпатській Україні.

(Від нашого спеціяльного кореспондента).

Хуст, 14. лютого 1939.

В неділю звечора і в понеділок, коли ми, закордонні журналісти, сиділи в кімнатах карпатоукраїнського Бюра Пропаґанди в Хусті та прислуховувались до виборчих реляцій з місць — мимохіть прийшов мені на думку Львів. І не тільки Львів, але й тисячі інших місцевостей нашої тіснішої Батьківщини, де в цій самій порі сиділи наші люди при радіоголосниках і наслухували. Наслухували з таким самим напруженням і зацікавленням, як ми тут, — але може не з такою спокійною вірою. Бо хто не бачив тут підготови і ходу виборів та хто знав, хоч приблизно, недавно ще національну відсталість та політично-громадське розеднання цієї землі — той очевиднячки з трудом повірить у строго формальне переведення виборів.

У нас у краю, думаю, знайшлися люди найбільш патріотично настроєні, які, довідавшися про вислід виборів, потирали вдоволено руки і самопевно усміхаючись, говорили:

— Славно! І вони навчилися робити вибори!

А потім трохи несупокійні міркування:

— Але як було на ділі? Скільки було насправді голосів за Українським Національним Обеднанням і скільки докинули? Який дійсний образ настроїв населення тої маленької землі, за долю якої все ще тріпочеться кожне українське серце, де воно не билося б?..

Вірю, що такі міркування і думки були, бо і Ваш кореспондент приїздив з подібними до Хусту мин. тижня. Він, що з рації свого репортерського завдання знав і студіював цю землю цілих останніх десять літ, бачив її здвиги і заломання, бачив культурно-політичний обман і корупцію, що безприкладно деморалізуючи, розкладали етнічний орґанізм Срібної Землі.

Правда, останні місяці після перевороту **розбурхали тут національну українську стихію,** дали виплисти її наверх, промовити, заманіфестувати, пірвути у вир державнотворчої праці все глибше і все сильніше. Але ця стихія далеко ще не обіймала всієї етнічної маси. Так принайменше видавалося. Маніфестували міста, містечка і села, де вдалось закріпитися українській культурно-просвітній думці (і то не в цілости), наверталися нерішені, декларувалися ті, що розуміли правду свого українського походження, але конюнктурально робилися „невтральними", вірними „русинами Подкарпатской Руси". Але далекі села? Верховина, Свалявщина, Мармарощина? Сотні москвофільських і мадяронських башт Фенцика і Бродія?...

Це була загадка тривожна і болісна.

Пригадую перші дні після віденського арбітражу, дні, повні несупокою і побоювань. У політичних колах Закарпаття говорили тоді:

— З виборами мусимо вичекати якнайпізніше. Перед нами величезна освідомлююча праця, яка вимагатиме довгих місяців.

А тимчасом вибори, силою політичних обставин, прийшли скоріше, ніж можна було сподіватися.

Тож не диво, що в деяких політичних колах, які — як видавалося — були добре обзнайомлені зі ситуацією (головно за кордоном та у нашій тіснішій Батьківщині), сподівання були дуже помірковані. В чеських урядових колах у Празі сподівались яких 45% „за" і то не без деяких виборчих „коректур" (таких звичайних і самозрозумілих нині в Европі); москвофільські й мадярські кола навіть цього не давали. Не диво, що президент Гаха запитав отверто мін. Ревая: — А що буде, як дістанете при виборах лише 40% голосів, бо маємо такі певні вістки з Закарпаття? Мін. Ревай відповів, що сподіються найменше 75%. **Мадярська пропаґанда за кордоном працювала повною парою,** вістки про нечуваний виборчий терор у Карпатській Україні, про побивання людей, масові арештування і т. п. доходили до всіх інформаційних пресових бюр Европи й Америки. Це мав нагоду Ваш кореспондент особисто ствердити, прислуховуючись до найнеймовірніших розмов представників великої закордонної преси, що у виборчому тижні масово зїхалися до Хусту. Було їх **понад двацять,** деякі зі спеціяльними перекладчиками, що їх наняли собі і привезли з закордону. Обїздили вони своїми і нанятими автами ввесь край, приглядалися, говорили з населенням, фотографували.

Тут розуміли очевидно прекрасно, що це не тільки преса. Що це також **політична інформація великодержав,** для яких зактуалізована українська проблема в Европі не обмежується і не кінчиться на... Карпатській Україні. Вслід за цим начальник Пресового Бюра Карпатської України д-р Комаринський не клав межі своїй ввічливости та готовости помогти, інформувати, облекшувати. Чужинецьких журналістів видно було всюди, на кожному кроці, в кожному місці. Всі вони укладали свої маршрути самі, за своїми інформаціями і за своїми вказівками.

З одною такою прогулькою вибрався Ваш кореспондент у навечеря виборів, у суботу 11. ц. м. Дорога вела через Сокирницю, Салдобош, Бущтино, Вонігово, Тереблю, потім через Тячів, Беделвю, Тересву, Терново, Нересницю, Вольхівці, Няґово.

Враження було несподіване, незабріхано-ясне, сильне, переконливе.

Була вже ніч, коли ми переїздили згаданими селами. На дворі бушувала негода, падав сніг з дощем, було сиро і холодно.

Вже на передмісті Хусту вдарила нас крізь мряку заграва ватри. Одна, друга, третя... Не тільки січовики на верхівях гір, але в кожному селі розпалила молодь „вогні свободи". І походи. Всюди, куди ми переїздили, зустрічали ще святочні походи з лямпіонами, смолоскипами, а то й із музикою. В темну ніч била вгору непереможна українська пісня, машерували лави двигненого стихійно селянства. Похід ішов, або вертався вже від ватри, що розгорілася десь на горі під селом, від тої ватри, що стала кульмінаційною точкою нічної маніфестації. Коло ватри збиралися люди у святочному настрою, слухали промов своїх сільських провідників, відспівували національний гимн: „Ще не вмерла..." і серед пісень, здебільша стрілецьких, наново формували похід. Ішли дівчата, хлопці, поважні господарі — навіть дідусі й бабки. **Всі святочно одягнені, якісь розрадувані, захоплені.** Ні сніг з дощем, ні дошкульна студінь не могли спинити їхніх маніфестаційних виявів.

І неодин з нас, наслухавшись закордонних мадярських радіопередач та начитавшися тенденційно зредаґованих пресових телеґрам, мимохіть оглядався за січовими „терористами", що з добутим револьвером... виганяють людей на маніфестацію. А люди з ненавистю в серці, з тугою за мадярами у грудях, ідуть плачучи...

Так вірять ще нині в Будапешті, але ми повірити не могли, бо не бачили ні січовиків з револьверами, ні заплаканих, стероризованих селян. Зате всюди, куди ми переїздили, або й зупинювали авто, зустрічали нас радісні обличча і піднесені вгору руки:

Що більше: В Бущтині бачили ми у рядах походу **кілька рядів... жидів,** старих і молодих, пейсатих і бородатих, з лямпіонами, що підносили вгору руки і звесно гукали:

Очевидно, **сензація для закордонних журналістів величезна.** Для нас — річ зрозуміла: цих людей завів у ряди маніфестантів траґізм їхнього положення в Европі, зокрема в Мадярщині, де протижидівські закони з дня на день загострюють і впарі з цим тривожна віра, що може в українській державі їх пощадять. Бо **Карпатська Україна, одинока з потрійної федерації, що донині не видала протижидівських законів.** Фактом є, що карпатоукраїнські жиди зі завзятих до недавна мадяронів зробились нині не менш завзятими українофілами, українськими патріотами з простої калькуляції самозбереження.

Поминаючи вище наведений факт виборчої солідарности, що його зрештою масово виконали жиди у всіх місцевостях Карпатської України, мушу ствердити, що **виборча активність карпатоукраїнського села заімпонувала всім.** Вибори, що відбулися в неділю зі своїм 92.40 процентовим ефектом „за", з 243.832 голосами за УНО проти 20.065 голосів ірредентів і неважних — не переходили, як звичайна виборча формальність, підсилювана, як звичайно дотепер, корупцією, виборчою ковбасою і горілкою (продажа алькоголю була в обох днях заборонена), але як **справжнє всенародне свято.** Це святкування було таке маєстатичне, таке стихійне, таке щиро-радісне, що всі ми не могли напросту дати віри очам. Особливо ті, що знали цю країну з давнішого часу. Якась незбагнута містерія майже наглого, свідомого національного самопізнання стряснула цими масами, розплющила їм очі, кинула в обійми брата братові. Слово і поняття: „Україна" — стало обявленням, великою і такою простою правдою, вірою і надією.

Ваш кореспондент бачив у дні виборів разом з усіми іншими кореспондентами, в різних місцевостях Карпатської України хід виборчої акції. Вечором і другого дня обмінювався думками з іншими товаришами, що їздили в інші виборчі округи. Погляди були однозгідні: — **вибори переведено зразково з повним збереженням ладу і спокою, без сліду будьякого тероризування населення.** Міркуючи з ходу маніфестацій, без яких не обійшлась ні одна місцевість, і з настроїв населення — **вислід виборів був зовсім льогічний і зрозумілий.**

(Пишу ці рядки з повним почуттям відповідальности за правдивість інформації та підкреслюю це з тим більшим притиском, бо знаю і розумію всю потребу правильної орієнтації, спеціяльно українського читача).

*

Попробуймо всеж прослідити тайну цього величезного виборчого успіху.

Головну ролю відіграла в ньому безумовно пропаґанда. Виконувана майже всіми силами українського громадянства міста і села прийняла в останніх передвиборчих тижнях фанатичний просто характер. День удень виїздила на села вся свідома українська молодь, старша інтеліґенція всіх професій, державні службовці після закінчення праці в установах, — коротко все, що думало і відчувало по українськи. Величезні заслуги поклало учительство, ще більші — організації „Січі" на місцях.

Виборчі віча здебільша не були вічами, але популярними викладами, відкликами до зову крови, криком совісти і серця, світлом у темряві, що росло, кріпшало, аж охопило все і перемогло.

Очевидно, що великою допомогою у цій акції була свобода аґітації. Уперше від останніх двацяти років!

Дальше допомогли українській виборчій справі також самі мадяри. Вістки про тяжке господарське положення і села і міста в окупованій мадярами області — дійшли нині до всіх сіл Карпатської України. Таксамо люди знають від утікачів про тяжкі побої українських селян мадярськими жандармами, про заборону й погорду до їхньої народньої мови (без огляду на те, чи звати її українською, чи руською), про мадяризацію наза і всього громадського життя. Дальше: **нечувано брехлива пропаганда мадярського радія.** А чейже те радіо говорить про річі, які кожний може перевірити на місці, яких брехливість лежить як на долоні. Писали ми вже давніще, що до Мадярщини нема тяги тут не тільки серед українського населення, але й серед самих таки місцевих мадярів. У цих останніх, безперечно добрих мадярських патріотів — рішають у цьому випадку **господарські мотиви,** справа прожитку і заробітку, яка наглядно стоїть [illegible] ще в республиках федерації, ніж у Мадярщині. Такий напр. випадок, що в Мукачеві розписали конкурс на посаду податкового [illegible], на яку зголосилося 40 інтеліґентів, у тому числі аж... чотирьох адвокатів, говорить більше, як цілі томи мадярської ревізіоністичної пропаґанди. Втікачі, які майже щодня переходять на цей бік, також не причиняються до сформування промадярської орієнтації.

Вслід за цим справа 20 тисяч голосів opozиції (в яких крім голосів чеських русофілів і

У 950-ліття хрещення України.

відбудеться під Протекторатом Високопреосвященного Митрополита Андрея Шептицького заходом Т-ва українських студентів католиків „ОБНОВА" у днях **від 26. лютого до 8. березня 1939 р.**

ТИЖДЕНЬ ХРИСТІЯНСЬКО-СУСПІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Програма: Неділя 26. II. год. 9.: Служба Божа в соборі св. Юра. — 26. II. год. 10.: Святочне відкриття в Митр. Палаті — Інавгураційне слово Впреосв. Митрополита Андрея. — 27. II. о. д-р М. Конрад: Сучасні суспільні рухи. — 28. II. д-р К. Чехович: Генеза й суть націоналізму. — 1. III. д-р М. Гнатишак: Національна ідея в літературі. — 2. III. д-р В. Залозецький: Корпоративний устрій і фашистівська держава. 3. III. ред. І. Витвицький: Гітлеризм. — 4. III. ред. М. Добрянський: Московський націоналізм. — 6. III. д-р М. Андрусяк: Польський націоналізм. — 7. III. д-р К. Чехович: Христіянський націоналізм. — 8. III. о. д-р Г. Костельник: Христіянська спільнота в українському оформленні. Виклади відбуватимуться в салі Народнього Дому, вул. Руської 22/II. Початок викладів год. 18.30. Після викладів дискусія. Вступ за добровільними датками.

413

самих русофілів є майже половина мадярів) — у більшості рішуче не спирається на широму переконанні, але на звичайній калькуляції. Є тут ще „руські", які вірять „контра спем" в обрусіння режиму за допомогою Праги; — є мадяри, які рахуються все ще з приходом мадярської окупації. А тоді — прийшлоб до пімсти. Цим мотивом оперують виключно провідники мадярської опозиції і цим мотивом тримають мадярське селянство у послусі.

Становище жидівської меншини зясували ми вище.

Всі наведені моменти допомогли до перемоги, яка, обєктивно беручи, є зовсім зрозуміла. Вони спричинили, що у 187 місцевостях замаяли білі прапори (знак 98-відсоткової перемоги), при чому найзамітніше те, що більшість із них замаяла саме здовж кордонів Карпатської України.

Своє переконано українське обличчя виявила Карпатська Україна — вповні.

Роман Голіян.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

АМБАСАДОР ПОЛЬЩІ У ПРЕМІЄРА РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ. ПАТ. Амбасадор Польщі Рачиньский відвідав румунського премієра патріярха Мирона, якому вручив польські відзначення, надані 4 православним єпископам за заслуги на полі співпраці з автокефальною церквою Польщі.

Це опінія всіх господинь про мило Олень Шіхт. Воно дійсно чисте, видатне і без труду усуває бруд, хоронить при цьому білля. ч. 13/43 1—1

МИЛО JELEN SCHICHT

З польської преси.

„Тотальна великодержава" ґен. Людендорфа.

„Щоб мати змогу докладно оцінити реальний уклад сил у сьогоднішньому світі — треба всеж вернутися думкою до положення, яке попередило безпосередньо вибух війни років 1914—1918." Так пише лідер ППС п. М. Недзялковський в „Роботніку" (ч. 52 з 21-го лютого ц. р.) у статті п. н. „Заки прийде нова сутичка".

„В літніх місяцях 1914. р. тодішнє Німецьке Цісарство розпоряджало в Середній Европі сумою впливів, рівною більш-менш тому, чим розпоряджає тепер під територіяльним оглядом „Третій" Райх канцлера Гітлера.

„Чехословаччина була тоді складовою частиною монархії Габсбурґів. Берлін перевищав Відень і політично і військово. Було тоді „трисоюззя" Берлін—Відень—Рим; тому, що Мадярщина гр. Тіси грала ролю головної ланки між Берліном і Віднем — можна би говорячи новочасною мовою окреслити стан з червня—липня 1914. р. як стан „оси" Берлін—Будапешт—Відень—Рим. На цю „вісь" кинулася маленька Сербія...

„На що рахувала додатково „вісь" з р. 1914? Рахувала на Еспанію короля Альфонса XIII. Не домагалася від Еспанії активної участи у війні. Домагалася приязної невтральности, щоб паралізувати Францію від півдня. Справді! Король Альфонс XIII., ідейний попередник ґенерала Франка, робив усе, щоб ця „приязна невтральність" приносила центральним великодержавам якнайбільше користи. Еспанські пристані стали „базами" німецьких підводних човнів. І якби не трісла союзницька вірність Італії (трісла під натиском „масонських льож", як твердить у своїх спогадах провідник німецького католицького „центру" Ерцберґер, якого вбили пізніше теперішні прихильники гітлеризму) то Еспанія короля Альфонса XIII. виступила би найімовірніше до бою по боці... Берліна.

„Тодішня „вісь" рахувала далі на Болгарію. Тут не розчарувалася. Рахувала на Румунію. Тут розчарувалася, хоча приневолений „партійниками" румунський Гогенцолерн плакав — кажуть — гіркими сльозами, як підписував декрет про мобілізацію проти центральних великодержав.

„Вісь рахувала ще на Швецію. Її надії і пляни — надії і пляни „оси" — розбилися у цьому випадку об непорушну поставу тов. Брантінґа, провідника шведської соціяльної демократії.

„Тодішня „вісь" розпоряджала крім цього засобами Великопольщі і Поморя, Галичини, Альзації і Льотарингії. У висліді воєнної акції заволоділа — поменшеня на Італію — Конґресівкою і Виленською Землею, Латвією, Естонією й у великій мірі Фінляндією, Румунією і малощо не цілою сьогоднішньою Югославією, Україною і Кримом, Донецьким Басейном, Округою донського війська, за посередництвом ґен. Краснова, Мінщиною, Витебщиною і Смоленською Землею, ген. аж по Псков.

„Тодішня „вісь" примусила совітську Росію Леніна—Троцького до „приязної" — після берестейського мира — невтральности.

„Ґен. Людендорф створив тоді з того всього рід „тотальної великодержави". Господарська машина діяла від Ростова над Доном до окупованої Брукселі просто величаво."

„Вісь" Берлін—Будапешт—Відень — каже п. Недзялковський — протиставила „демократіям Заходу" в першій половині 1918. р. дві третини Европи як „господарське запілля" і подекуди як людський резервуар".

Нові громади в тернопільському воєв.

Тернопільський воєвода видав розпорядок у справі утворення низки нових громад:

З громад Бертники, Озеряни й Вербятин, сільської волости Озеряни, вилучується місцевість Корчунок і творить з неї громаду під назвою **Корчунок** у сільській волости Озеряни; з громади **Теляче** в сільській волости Старе Місто вилучується місцевість названа Осада Теляче і з цієї місцевости творить окрему громаду під назвою **Красуцко** в обсязі сільської волости Старе Місто; з громади Лянерівка, сільської громади Буськ, у каменецькому повіті, вилучується присілок, названий Остапківці і творить з цього присілка громаду під назвою **Остапківці** в обсязі сільської волости Буськ і каменецького повіту; з розпарцельованого фільварку Ставки, що має 450 **га** поверхні, творить у сільській волости Угриньківці, заліщицького повіту громаду під назвою **Понятово**; з громади Боришківці сільської волости Окопи св. Трійці вилучується оселя Вигода Боришковецька і творить з неї громаду під назвою **Вигода Боришковецька** в сільській волости Окопи Св. Тройці.

Як має виглядати справедлива політика?

ТЕЗИ П. ҐЛОМБІНСЬКОГО В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ.

На прилюдному ендецькому зібранні, що відбулося у Львові в минулу неділю, виступив відомий „українолюб" проф. **Ґломбінський** з промовою, в якій накреслив напрямні польської політики супроти українців.

„Руська справа — говорив п. Ґломбінський — що її називають українською, це рід троянського коня, якого залишили Польщі ворожі займанці. Ми, народовці, знаємо її досконало від її початків, ми знаємо добре, хто і з якою метою її створив, але на жаль занадто довго з великою шкодою для краю і цілої держави кермували тією справою в Польщі люди недосвідчені, навіть наївні, які запускалися в усякі переговори і нормалізації з ворогами, що чекають тільки на догідну для себе політичну „конюнктуру", щоб звернутися проти Польщі разом зі своїми союзниками, щоб під притокою творення України проти Росії фактично ограбити Польщу з її південних і східніх посілостей".

П. Ґломбінський нагадав, що ще в 1903-му році він зясував ендецьку програму проти „українського сепаратизму", але „в добі незалежної Польщі ту програму закинули, польські землі випродали українцям, народову організаційну працю звязали, польське селянство віддали під опіку неприязних елементів, і наслідки тієї самогубної політики бачимо в послабленні польщини і в нахабности сепаратистів, які віючи в чужу допомогу і **ставлячись гордо як би окрема великодержава у відношенні до Польщі, роблять собі „Піемонт" у Карпатській Руси, протиставляючись закордонній політиці Польщі, показують явно скривані довший час займанницькі задуми.** Послуговуються самовільно склеєними статистиками буцімто одноцілого 40 мілінового українського народу, окраїнні польські землі називають, не вважаючи на протести самих руснів, українськими, розвивають при допомозі німців і своїх заморських кольоністів проти Польщі злочинну пропаґанду".

В українській справі **прийшов поважний зворот** — казав п. Ґломбінський — внаслідок того, що Німеччина повалила Чехословаччину і створила український „Піемонт" у Закарпатській Руси. Крім того підготовляється зворот в українській політиці польського уряду (?!). Тому п. Ґломбінський уважає за відповідне пригадати, що:

1) Справа російської України зовсім не вяжеться зі справою Галичини і Волині; це тільки претекст, щоб зеднувати наївних поляків.

2) Українці — це меншина в краю і безправно покликуються на руський нарід, який вони в часі війни переслідували і переслідують

сьогодні за те, що він не хоче й чути про їх українську орієнтацію.

3) Всякі українські видання містять фальші обраховані на несвідомість загранйці.

4) Підчас своєї влади у т. зв. „Західній Україні" українці достаточно показали, чого поляки могли би сподіватися від їх влади, або від їх автономії на наших землях. Свіжий приклад маємо на їх владі в Карпатській Руси".

Вкінці п. Ґломбінський домагається, щоб польська влада „не давала на будуче ніяких привілеїв на політичному, економічному і культурному полі ворожим або сумнівним щодо вірности Річипосполитій елементам", щоб виборчі ординації запевнили всюди перевагу польської людности без уваги на її число, щоб влада припинила всякі субвенції, експортові контингенти та податкові пільги признавані досі українським орґанізаціям, щоб нельояльних учителів не переносити до західніх дільниць, але усувати їх зі шкіл як шкідників, щоб влада не толерувала ворожих Польщі видань.

„Тільки консеквентна політика, гідна великої держави — закінчив свою промову п. Ґломбінський — **справедлива** для льояльних громадян і гостра для ворогів зможе довести українців до притомности і Річипосполитій запевнить спокій на окраїнних землях"

Польські високі школи в освітленні сенатора К. Бартля.

В дебаті над буджетом освіти промовляв 16. ц. м. в буджетовій комісії сенату професор львівської політехніки, сенатор Казимир Бартель. Промова цього колишнього премієра Польщі займалась відносинами в польських школах, зокрема у Львові, і знайшла великий відгомін у пресі та серед студентства львівських високих шкіл.

Сенатор Бартель м. ін. сказав: „Скінчення політехніки за 6 і 3/4 року — це „оптімум", якого слід би собі бажати. В дійсності положення виглядає далеко гірше. Пересічний час студій студента львівської політехніки є 13,8 літ. Кінчить студії ледви 1/3 записаних. Причин цього лиха більше. Передовсім недостаточне підготування молоді, що приходить з середніх шкіл. Умовий рівень молоді, що кінчить середні школи, дуже низький. Ця молодь зовсім не знає чужих мов, польську мову опановує слабо, а писати по польськи очевидно не вміє, бо хто сьогодні це вміє? 58 прц. студентів, що записались у політехніку, не знало, хто це був Раймонд Поанкаре, аквафорту означили ці студенти як шийку водопроводу, 11 прц. нічого не знало про Ґалілея, 48 прц. не чувало про Рихарда Вагнера. Середня школа дає своїм учням чисто докторські проблеми, наприклад питання, що його поставила своїм ученицям стара, досвідчена в цих справах учителька в жіночій школі: Чи воно правда, що близьке співжиття вбиває любов?

Дальшою причиною — говорив сен. Бартель — теперішнього лихого стану справ є відносини у високих школах. В істнуючих умовинах абсолютно не можна працювати. Я обчислив, скільки наслідком ріжних заворушень у високих школах тратимо викладів та студій. Отже з останнього зимового семестра відпало з моїх викладів і конструкційних праць 36 прц. Що якийсь час припинені виклади через preріжні заворушення. Академічна молодь хоче розвязати жидівську справу. Атмосфера не до витримання. Єдиною акцією академічної влади — це „припинювання" і „відпинювання" викладів. По віднові викладів на кілька тижнів є спокій — опісля все повторяється від початку. Пасивне становище сенатів для мене незрозуміле. Я займаюся наукою з замилування і школа для мене святиня науки. Якщо в цій школі маємо до діла з випадками здичіння, якщо 10 нападає на одного, коле його ножами і навіть убиває, то я з цим не можу погодитися і ніколи не погоджусь. Але це не все. Залишаються політичні виступи, звернені проти уряду, навіть проти держави. Підчас бльокади університету перед кількома тижнями появився підчас віча зелений прапор з великим мечем Хороброго. Виголошено промову, в якій є уступ, що цей прапор прийде небавком на зміну державному прапорові на варшавському замку".

Теоризує і панує над цілою школою, по словам сенатора Бартля, ґрупа „народової" молоді в силі 350 осіб. Супроти неї безсильні інші студенти і навіть ректор.

Як відгомін цієї сензаційної промови відбулись на днях демонстрації польської молоді під мешканням ректора Буляндн, а „Слово Народове" пише з цього приводу пристрасні статті під адресою сенатора Бартля.

Де будуть парцелювати землю у 1939 році?

У „Деннику Законів Р. П.", ч. 12, поз. 65 і 66, оголошені 2 розпорядки ради міністрів з 11. лютого 1939. р. про поіменний виказ маєтків, що підлягають примусовому викупові і про парцеляційний плян на 1940. р.

Згідно з цими постановами мають бути розпарцельовані на нашому терені такі маєтки:

І. ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ВОЄВІДСТВО, у повітах:

1. **Борщівський і заліщицький:** 400 га у Звенигороді, Трубчині, Угринківцях і Ставках, власність Ядвиги, Марії Кімельман і Люїзи Лібентріт;

2. **Брідський:** 234 га в Суховолі (власн. Г. Погорілес, А. Фрішман і О. Барах) і в Підкамені (Альберт Сумінський);

3. **Камінецький:** 365 га у Добротворі-Странка і Мазерні над Рудном (власн. Куба і Зигмунт Вайсґляс);

4. **Копичинецький:** 215 га в Яблонові-Рудки (вл. Меч. Мушинський);

5. **Радехівський:** 470 га у Стоянові з Черкєватичом і Романівкою і в Хараківці (вл. Л., Б., Й., С., А. і І. Ваглі і Гендля Тумин); 610 га в Миколаєві і Стерківцях (вл. Етля Баран, Ф. Ков, Й. і С. Борак) і в Заліскaх (Ад. і Я. Борак);

6. **Скалатський:** 518 га в Іванівці і Зарубинцях (вл. Л. Пінінського);

7. **Тернопільський:** 260 га в Ходачкові Малім (вл. М. Ґавґвіц); 120 га в Іспівцях (Абр. Рєтштайн, Саля Райхман і Л., Л. і Г. Фаерінґи);

8. **Заліщицький:** 350 га в Новосілці Костюковій (вл. Я. Марґулес, Й. Орнштайн, К. Авербах і С. Менкес);

9. **Збаразький:** 180 га в Лубянках Вищих і Нижчих (І. Сегальова і Л. та О. Бубери).

ІІ. СТАНИСЛАВІВСЬКЕ ВОЄВІДСТВО, в повітах:

10. **Городенський:** 100 га в Чортівці Дол. (вл. Б. Баран);

11. **Калуський і стрийський:** 267 га в Гірнім (вл. Кл. Діямандштайн, Р. Крайсберґ, Г. Френкель), у Колодниці, Студінці (вл. Ш. Френкльова і як вище);

12. **Коломийський:** 115 га в Хомяківці і Кулачківцях (вл. Салі, Й. і Н. Меллерів, Банків, Рісів, Айсбарда і інш., **Теодора, Степана і Ольги Шклярів, Евдокії Довган);**

13. **Надвірнянський і станиславівський:** 85 га в Камінній, Велесниці Дол., Вовчинці і Зофіївці (вл. спадк. К. Гальперна);

14. **Рогатинський:** 195 га в Залanові, Дичках і Малиниськах (вл. Анни Канарок); 440 га в Настащині, Юнашкові, Озірянах і Куропатниках (вл. Ел. Бельської);

15. **Станиславівський:** 70 га в Крехівцях (вл. Ад. і Етлі Фаерштайн);

16. **Стрийський:** 145 га в Монастирці (вл. Гальпернів і Сал. Зарваніцер).

ІІІ. ЛЬВІВСЬКЕ ВОЄВІДСТВО, у повітах:

17. **Бобрецький:** 470 га в Девятниках, Ятвягах, Кологурах, Брницях Церковних і Вибранівці (вл. І. Шептицький); 423 га в Ординації — Бориничі, Дроговичі, Острів, Городище Цетнар. і Юшківці (М. Мицельська);

18. **Ярославський:** 90 га в Добковицях і Рокітниці (вл. І. Аресін); 185 га в Мякішу Ст. і Тухлі (вл. Г. Малаховської); 145 га в Муніні і Павлосеві (вл. Єлис. Семінської);

19. **Ярославський і рудецький:** 250 га в Люлкові і Підгаї (М. Ягн) і в Ляшках Завязаних (вл. сп. Г. Ягнової);

20. **Яворівський:** 525 га в Прилбичах, Рулеві, Сенатові, Брухналі, Підлубах Мал., Чолгинях, Завадові, Бердихові і Вільшаниці (вл. Льва Шептицького);

21. **Львівський і рашівський:** 265 га в Гуменці, Ніколковичах, Дубяші, Містках, Волі Сердицькій, Айнзідель, Бірці Новій (вл. спадк. Ҷ. Бруніцького);

22. **Сокальський:** 165 га в Будинині і Осердові (вл. Райхів і Г. Гавзен); 320 га в Теляжі і Довжневі (вл. Із. Козебродзької); 165 га в Тартакові, Рожанці і Ксаверівці (вл. М. Урбанської);

Крім того мають у цьому році розпарцелювати добровільно у воєвідствах: **поліськім — 9.000 га, волинськім — 6.000 га, тернопільськім — 19.000 га, станиславівськім — 6.000 га і львівськім — 10.000 га.**

Значить — дуже поважне число гектарів розпарцелюють у цьому році. Згідно з законом про земельну реформу, мають першенство купна малоземельні господарі, а їх так багато, що повинні викупити всю землю.

Наші селяни повинні дуже пильно стежити за оголошенням речинця парцеляції (у волості), у приписаному речинці внести зголошення (взір поданий у книжці: „Комасація ґрунтів", ціна 1.15 зол., у „Сільськім Господарі") на руки того, що парцелює, або поручено до староства. На випадок відмови треба домагатись при свідках потвердження цього на письмі і вказання дороги рекурсу. На випадок відмови треба внести скаргу до староства, воєвідства чи навіть до Міністерства Хліборобства і Р. Р. та таким робом боронити свого права, заґарантованого в законі про земельну реформу, на підставі якого переводять узагалі парцеляцію. Беззастережне першенство набути землю мають **малоземельні селяни,** що зголосили комасацію ґрунтів.

За всіми інформаціями звертатися до „Сільського Господаря", Львів, вул. Руська ч. 20.

Інж. І. Лапчук.

НАСІННЯ
городові, цвітові і пашні по найнижчих цінах поручає
Едмунд Рідль
Львів, Рутовського 3.
356 тел. 204-12 5—5

Новівідкрита українська кравецька робітня виконує ЖІНОЧІ ПЛАЩІ І КОСТЮМИ на підставі найновіших моделів
М. ШУТЕР
бувший крав. майстер ф-ми „Марґот"
331 Львів, вул. Личаківська 29. 2—3

Самоуправні вибори.

ВИБОРИ ДО ГРОМАДСЬКИХ РАД У БРІДЩИНІ.

БРОДИ. ПАТ. Брідський староста видав розпорядок щодо виборів до громадських рад у цілім повіті. Голосування відбудеться у дні 11. березня 1939 р.

ВИСЛІД САМОУПРАВНИХ ВИБОРІВ.

Товмач: поляки 11, жиди 11, українська радикально-соціялістична партія 1. Фреквенція 93.5%.

Болехів: поляки 10, українці 7, жиди 6, німець 1. — Тому, що до виборів зголошено одну компромісову листу, голосування не відбулося.

КІР
ЛЬВІВ, Уейського 6. Тел. 280-88.
СТАНИСЛАВІВ, 3-го Мая 4. II. тел. 255.
ПЛЯНИ КОШТОРИСИ БУДОВИ

Брінон знову їде до Берліна.

ПАРИЖ. АТЕ. Лівий „Суар" повідомляє, що д' Брінон, заступник предсідника французько-німецького товариства, приїде небавком удруге до Берліна, де матиме розмову з міністром фон Рібентропом. Треба нагадати, що візита, що її д' Брінон минулого місяця зложив у Берліні, викликала була завзяті напади деяких французьких щоденників проти мін. Бонне, якому закидували, що через Брінона потайки змовляється з німцями поза плечима французького амбасадора в Берліні.

Україніка.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

Віденське видання „Фелькішер Беобахтер“ з 14. II. помістила основну статтю п. н. „Карпатська Україна після виборів.“

Берлінське видання „Фелькішер Беобахтер“ з 17. II. містить між ілюстраціями дві знимки з Хусту, в яких схоплено маніфестації карпатоукраїнської столиці після переможних виборів.

„Остдайтше Морґенпост“ (Бойтен) з 19. II. помістила вступну статтю, присвячену Карпатській Україні, на основі помічень кореспондента з Хусту.

ХОРВАТСЬКА ПРЕСА.

„Обзор“ з 17. II. у вступній статті обговорює наслідки карпатоукраїнської перемоги у виборах; з 18. II. подає телеграму з Будапешту про статтю „Пестер Лльойд“, що є полемічним випадом проти віденського видання „Фелькішер Беобахтер“, який 15. ц. м. обороняв карпато-український уряд. „Пестер Льойд“ заявляє, що ідея корони св. Степана на території до Карпат сьогодні неактуальна, але з того не виходить, щоб мадяри не протестували проти „волошинського терору над автохтонним населенням.“

УБРАННЯ І ПАЛЬТА до міри
з найліпших бельських матеріялів поручає
ШАПІРА ВУЛ. ЛИЧАКІВСЬКА ч. 1.

ПІСЛЯ ДЕРЖАВНОГО ЗАМАХУ В ПЕРУ.

ЛІМА. ПАТ. Перувіянська рада міністрів 5 годин радила над ситуацією після невдатного перевороту ґенерала Родріґеза. Рішено покарати всіх учасників замаху. У краю спокійно.

—o—

ЧЕМБЕРЛЕН ВИБИРАЄТЬСЯ ДО МОСКВИ.

Як подає вечірня преса, премієр Чемберлен заявив, що в березні вибирається до Москви та інших північно-европейських столиць. Після Іденової подорожі 1935 р. були б це перші відвідини члена британського уряду у Москву.

—o—

ВЕЛИКІ МАНЕВРИ В ЄГИПТІ.

У березні та квітні відбудуться великі маневри египетських і британських військ в околиці Суезького каналу та в Лібійській пустині. Ці маневри викликують велике враження, бо підчас них кіннота перший раз заженеться далеко у пустиню. Оаза Багарія, коло якої відбудуться маневри, віддалена від долини Нілю на 600 км. На таку віддаль бедуїни уживають виключно верблюдів.

МИЛО ŚMIETANKOWE Iste J. i S. STEMPNIEWICZ-POZNAŃ
для вразливої цери
ч. 30/30

Японці збомбардували Лянчав.

ШАНГАЙ, ПАТ. 40 японських літаків збомбардувало Лянчав, столицю провінції Кансу. З японських джерел твердять, що згинуло дуже багато цивільного населення. Китайські літаки намагались оборонити місто, але потерпіли дуже поважні втрати — мабуть 36 літаків. Японці втратили лиш один літак з 7-ма особами.

ЯПОНСЬКІ БОМБИ ВПАЛИ НА БРИТІЙСЬКУ КОЛЬОНІЮ.

ГОНКОН, ПАТ. Коли японські літаки бомбардували китайські місцевости, положені коло британської кольонії Гонкон, кілька бомб впало на брит. територію. Згинув поліцай-гіндус та кілька осіб.

У Гонконі бояться анґльо-японського загострення.

ПРОТЕСТ ЯПОНСЬКОГО ҐЕНЕРАЛЬНОГО КОНСУЛЯ В ШАНГАЮ.

Японський ґенер. консуль відвідав голову міської ради Шангаю та заявив йому, що японський уряд уважає міську раду відповідальною за те, щоб вона перешкодила терористичним замахам. Він заповів писемний протест, в якому японці подадуть спис інцидентів на терені Шангаю, як терористичні замахи на китайський Новий Рік, напад на 4-ох японців, на нанкінського міністра закорд. справ і т. п.

—o—

Хто буде новим премієром Сирії?

Велика рада сирійського націоналістичного бльоку погодилася на те, щоб його члени взяли участь у творенні уряду. Якщоб дотеперішній премієр все таки не погодився творити новий уряд, президент поручить цю місію мабуть Мазарові Паші Расіяне.

Примирне рішення націоналістичного бльоку довело до відпруження в Дамаску. Купці відчинили крамниці та доручили президентові меморіял з проханням порозуміння з Францією у справі приспішення ратифікації франко-сирійського договору.

Президент взиває населення зберегти спокій, щоб уможливити відповідальним чинникам розвязку кризи у спокійній атмосфері.

СТАНОВИЩЕ ФРАНЦІЇ ДО КАБІНЕТНОЇ КРИЗИ У СИРІЇ.

РИМ, АТЕ. Як подає „Месаджеро“, французький високий комісар заявив сирійському премієрові, що французи самі обіймуть управу краю, якщо в найближчому часі не повстане новий сирійський уряд.

—o—

Візита анґлійських міністрів у Берліні.

ЛЬОНДОН. АТЕ. Коментуючи заповіджену візиту анґлійських міністрів у Берліні диплоьматичний кореспондент „Менчестер Ґардіян пише, що в часі свого побуту в Берліні анґлійські міністри Олівер Станлей і Гудзон зустрінуть німецького міністра господарки Функа і також представників райхсбанку. Директор економічного департаменту Форін Офіс, Астон Ґваткін, виїхав до Берліна, щоб перевести вступні дискусії і прослідити можливість зустрічі міністра Станлея з маршалом Ґерінґом. По анґлійським інформаціям, головною метою візити анґлійських міністрів у Берліні є дістати авторитативну заяву, що прояснювала б німецькі домагання щодо експорту, відомі з промови Гітлера у дні 30. січня.

Конкляве відбудеться 1. березня.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО. ПАТ. Урядово оголошено, що конкляве збереться 1. березня пополудні. Візьме в ньому участь 62-ох кардиналів.

В. Б. ЄЙТС. 9

Ганраган Рулий.

(Докінчення).

СМЕРТЬ.

Дійшло до того, що Ганраган перестав блукати по околиці Чужинецького Облазу, навіть щораз рідше ходив до міста. Його шкуряний гаманець, де ще недавно було трохи срібняків і мідяків, висів мовчазно над ватраном. Усе-ж не було видко, щоб він голодував, дарма, що його рука тяжче трималася палиці і його вилиці позападались. Ганраган залюбки сідав над довгим вузьким озером, де відбивалася Багонна Скеля або проходжувався у модеревім гайку, обрямованім ліщиною та ясенями.

Минали дні і він поволі почав входити у взаємини з якимсь гострішим світом, світом ніжніших вражінь, на межі якого загострюються кольори та мовчанка нашого світа. Іноді видавалося йому в гаю, що він чує химерну музику, якої не можна було пригадати собі, коли змовкала, наче сон, коли розсівається. У глибокій пополудневій тиші доходили до його вуха звуки, як зудари численних мечів. А коли сонце ховалося за обрій і сходив місяць — озеро подобало на ворота зі слоневої кости та срібла. З його передсутінкової тиші підіймалися квиління, невиразні сміхи серед плюскоту і бліді руки, що давали якісь знаки.

Одного осіннього передвечіря, коли сидів над водою, де давно колись бунтарі лягали покотом цілими рядами — нараз якийсь крик надлетів зі сходу, спочатку далекий та невиразний, а потім щораз ближчий і виразніший.

— Я гарна, я гарна — він зумів схопити слова — птахи у повітрі, нетлі під листям, мухи під водою приглядаються мені, бо ніколи не бачили когось гарнішого від мене. Я — гарна, я гарна, пригляньтеся мені гори та ліси, які завмираєте, бо моє тіло повік яснітиме, тоді коли вас проглине суєта суєт. Ви і людський рід і всі тварини і риби чи все крилате мусите скапатися, як свічка, а я сміюся на ввесь голос, згадуючи свою молодість!

Крик обривався і знову повторяв ті самі слова як у одноманітній псальмі. Небавком ліщина на узліссі розхилилася і якась стара жінка проклавши собі стежку минула Ганрагана повільною ходою. Обличча в неї було як земля, все порепане, біле волосся спадало повісмами, а крізь лахміття прозирала шерстка від негоди шкура. Ганраган увесь здріґнувся, бо пізнав біснувату Вінні Бирн, що волочилася з повіту в повіт, викрикуючи ті самі слова. Вона була колись така мудра, що сільські жінки шукали в неї поради на все, а голос мала такий гарний, що люди з околиці зїжджалися на вечорниці та весілля, щоб її послухати. Чародійні карлики відобрали їй розум яких 50 років тому, коли вона сиділа в літню ніч над озером співаючи про Кліону, що гуляла серед водної піни.

Холодний вітер нагинав очерет. Ганраган у лихоманці згадав огонь у своїй хаті, що ще певне догоряв під згорілою стріхою. Ледви йшов під гору, якби гнувся під тяжким бременем. Коли виліз на скелю, де ріс кріпким корінням тис і дивився на південь, де зазнав останнього кохання і склав свої останні поезії: Дрібненька цятка рухалася між стоками гір і лісами, а коли приглядався їй — зростала. Врешті Ганраган пізнав Сорокатого Вівла, що ніс щось у ясних кігтях. Птах плив швидко навпрямки, наче з довгої дороги, з наміреною метою.

Над своєю головою Ганраган побачив у його кігтях рибу, як кидалася на всі боки. Нараз риба впала з отвертим ротом між галуззя тиса. Ганраган не їв нічого вже другий день і хоч звичайно звик до голоду, тепер відчув його так сильно, що був би запустив свої зуби в живій рибі. Кинув великим каменем в орла, що з диким криком кружляв над деревом і прогнав його. Потім почав лізти на дерево дуже горячково. Коли вже наближувався до риби між вилками двох галузок, що ясніла там наче зірка, галузь тріснула під його рукою і він упав тяжко на скелю. Відбився від неї і вдарившись плечима, а потім головою, стратив память.

Огонь уже знищив був його майно, а тепер духи землі, повітря і води, що віддавна зносили його проклони, зловили його хитро у пастку. Якесь лице схилилося над ним. Вінні Бирн — хотіла переконатись, чи він живе. Потім положила при ньому мокре полотно усе закривавлене від його лиця і трясла глечиком, звідки витягла кілька бараболь, бурмочучи. Всю ніч бачив, як вона поралась біля нього, чув як підспівувала і бурмотіла. Досвіта він показав їй пальцем, де висить гаманець. Вона знайшла там якісь гроші, але мабуть не зрозуміла, що це таке, бо діставала тільки їжу як милостиню. А може пригадала собі свою красу при світлі ранку.

Вийшла на двір і до обремка вереса шамшіла „холодний, холодний“. Покрила Ганрагана хворостом і пішла в гори з криком: „Я гарна, я гарна...“

Ганраган лежав увесь день у болях. По заході сонця почув голос Вінні, що вернулась. Так минуло кілька днів. Він слабнув, але здавалося

Зі сойму.

У вівторок 21. ц. м. відбулося пленарне засідання сойму присвячене буджетові міністерства хліборобства. Буджет реферував пос. Остафін. Перед дискусією, до якої записалося поверх 50 послів, виголосив промову мін. Понятовський. У дискусії забирав теж слово пос. Болюх.

—o—

ПОБУТ ПРЕМ. СКЛАДКОВСЬКОГО В ПАРИЖІ НЕ МАЄ ТАЙНИХ ЦІЛЕЙ.

Райтер подає з Парижа, що тамошні офіціяльні кола дементують вістку, що побут польського премієра Складковського має в Парижі якінебудь тайні ціли.

—o—

ДРУГЕ ЗАСІДАННЯ СЛОВАЦЬКОГО СОЙМУ.

У вівторок, 21. ц. м. відбулося у Братиславі друге з черги засідання словацького сойму, на якому премієр о. д-р Тісо виголосив програмову промову. Після виголошення промови, засідання переложено на черговий день.

—o—

НАРАДИ НАД ПОЛОЖЕННЯМ НІМЦІВ У ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ.

ПРАГА. ПАТ. В понеділок радила підкомісія для справ німецької меншини. Предметом нарад була справа нормалізації приписів, що обмежують участь німців у господарському житті. В четвер праський уряд переведе переговори над звітом підкомісії з німецьким провідником послом Кундтом.

—o—

СОВІТСЬКИЙ ЛІТАК НАД ФІНЛЯНДСЬКОЮ ТЕРИТОРІЄЮ.

ЧТК подає з Гельсінок, що совітський літак перелетів фінляндський кордон у виборзькій окрузі та відлетів на територію Фінляндії. Фінляндська протилетунська артилерія обстрілювала совітський літак, одначе без успіху. Літак відлетів у напрямі Ленінграду.

—o—

НАЦІОНАЛІСТИ ТВОРЯТЬ НОВИЙ СИРІЙСЬКИЙ УРЯД.

ДАМАСК. ПАТ. Унаслідок натиску президента республики пос. Мазгар Паша Расляме, провідник націоналістичного бльоку почав розмови, щоб створити новий сирійський уряд.

—o—

БРИТІЙСЬКИЙ ПРОТЕСТ ПРОТИ БОМБАРДУВАННЯ ГОНКОНУ.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Британський амбасадор в Токіо дістав доручення зложити в японському уряді протест проти бомбардування японськими літаками Гонконгу.

йому, що десь тут, недалеко, є якісь сили, що могли б умить прорвати мур його болю і взяти його в інший світ. Чув голоси очерету, подув дерева і тріск вогню, мовчанку, якісь шелести серед мряки та поривні голоси.

Одного дня почув музику десь за дверима. Стіни танули і зникали, його ложе підіймалось у мрячній ясности, що плила з безмежної далини. „Умираю серед небесної музики — подумав — Херувими та Серафими прийміть мою душу."

Побачив іскри — це були вістря мечів проти його серця. Потім наглий промінь, наче біль у пристрасти, пронизав ясність і щез. Ганрагана охопила темінь. Вінні Бири стояла коло нього. Знову музика очерету і довгі кістляві рамена; відсунувся до стіни. Білі рамена, якби з променистої хмари виринули зпід лахміття і стиснули його. Потім шепіт. „Не будеш мене вже шукати більше серед жінок". — Хто ти?

„Я з тих, що живуть у душах одержимих, хворих і тих, що конають. Ти мій, поки світ не розтопиться як віск. Глянь, уже засвітили наші весільні свічки.

І він побачив море блідих рук з довгими свічками, з жевріями як троша.

Вінні Бири сиділа при мертвому тілі Ганрагана до ранку, потім пішла прохати милостині. Її одноманітний спів супроводив удари її поморщених пят по пилявій дорозі. „Я гарна, я гарна. Я молода, я молода..." співала і кидала проклін на все, що смертне.

А коли запала ніч не верналася вже до чабанової хати. Щойно кілька днів пізніше робітники на торфовищі знайшли тіло Овена Ганрагана Рудого. Прикликали голосільниць і приготовили йому похорон гідний великого поета.

Пер. м. р.

Вісти з Карпатської України.

ПЕРША ЖЕРТВА НА ВСЕНАРОДНІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД.

КУП подає з Хусту, що першу жертву всенародного національного фонду зложило одно з найбільших карпатоукраїнських сіл, Негрівці біля Колочави. Збірку перевів учитель-поет Мигус. Збірка дала 572.75 к.

СТИПЕНДІЯ ДЛЯ БІДНИХ УЧНІВ.

Дирекція державних лісів у Буштині рішила призначити 8—10 стипендій для незаможних абсольвентів карпатоукраїнських гімназій, щоб дати їм змогу відбувати студії у праській політехніці на лісовому відділі. Після закінчення студій стипендисти обіймуть посади, як фахівці в Карпатській Україні.

ЩЕ ПРО КАРПАТОУКРАЇНСЬКІ ВИБОРИ.

„Азет" ч. 42 подає від свого хустського кореспондента ще такі подробиці про вибори до карпатоукраїнського сойму: Найбільшу дисципліну підчас виборів виявили теж карпатські німці, яких є поверх 9 тисяч в Карпатській Україні. Вони голосували всі до одного на листу УНО. В осередку німецьких поселенців Устьчорнім купець Кавнер продав 2.700 м. полотна, що його зужили на німецькі декорації підчас виборів. — Американський журналіст Мілер приглядався виборам у Нересниці та в Тячеві. Він говорив при допомозі свого перекладача з 84-літнім лідуганом Петром Гасинцем, якого, як недужого принесли члени Карпатської Січі до виборів на носильцях до виборчої урни.

ЗІЗД КАРПАТОУКРАЇНСЬКИХ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ.

На день 5. березня визначено зїзд карпатоукраїнських залізничників. Залізничники перейдуть рано в год. 10. вулицями Хусту зі стації під Січову Гостиницю, в якій відбудуться збори.

КАРПАТСЬКА УКРАЇНА НА ВИСТАВІ В ЛЯЙПЦІҐУ.

Цього року перший раз на весняній виставі в Ляйпціґу візьме участь Карпатська Україна, що виставить зразки українського народнього мистецтва.

ГАРНИЙ ПРИКЛАД.

Управитель народньої школи в селі Кошельові (хустська округа) в Карпатській Україні запровадив до школи радіоприймач і таким чином дав змогу селянам слухати радіові реляції.

Оборона Церкви не може бути протизаконна.

ОСТАННІЙ ПРОЦЕС ЗА ЗРУЙНОВАНІ ХОЛМСЬКІ ЦЕРКВИ.

(Телефоном від нашого кореспондента).

В Замості на Холмщині покінчився останній політичний процес проти православного духовенства на тлі відомих подій уліті минулого року. Перед трибуналом окружного суду станули, як головні підсудні: о. Гриць Метюк, декан із Грубешова і о. Кость Якимчук з Виткова на Томашівщині. Акт обвинувачення закидав між іншим обом священникам, що прилюдно легковажили польську державу та розпорядок томашівського старости називали незаконним. Після дводенної розправи суддя Годзішевський видав присуд, яким звільнив обох підсудних від вини й кари. Обвинувачував віцепрокуратор Плещинський.

Вислід того процесу викликав велике враження серед православного населення та церковних кол. По висліді цього процесу сподіються, що головний його спричинник, томашівський староста Веляновський уступить зі свого становища. КТВ

Вирішна офензива національної армії

В ЕСПАНІЇ.

З Бурґосу повідомляють, що ґен. Франко приготовлює останню офензиву проти червоних. Переґрупування частин вже майже закінчене. В новій офензиві візьме участь 350-тисяч. армія з 1000 гармат. Офензиву поведуть у напрямі центральних та східних провінцій.

ТРІЮМФАЛЬНИЙ ВІЗД ҐЕН. ФРРАНКА ДО БАРСЕЛЬОНИ.

БАРСЕЛЬОНА. ПАТ. У вівторок, 21. ц. м. 25 днів по здобутті Барсельони національними військами відбувся тріюмфальний вїзд начального вожда еспанської національної армії до Катальонії. На головних вулицях міста відбулася військова дефіляда, в якій взяло участь 50 тисяч вояків. Над містом кружляло 250 літаків. В парадах брали участь непроглядні маси населення, яке зїхалося з усіх сколиць Катальонії.

ФРАНЦІЯ РАДА ЯКНАЙШВИДШЕ ВИЗНАТИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД.

ПАРИЖ. ПАТ. Політичні кола Парижа висловлюють думку, що визнання національного уряду Францією — це справа найближчих днів. **Кажуть, що мін. Бонне зрезигнував уже з якихнебудь політичних гарантій. Як подають вістки, що прийшли до Парижа, по останніх розмовах сен. Берара з еспанськім мін. закордонних справ ґен. Хорданом, то національний еспанський уряд не має зовсім охоти давати якінебудь формальні запоруки.** Отже Франція мусить спиратися тільки на обіцянках щодо повної незалежности нац. Еспанії від зовнішніх впливів та щодо становища ґен. Франка до Франції.

Сподіються, що сен. Берар по конференції що він її має відбути в середу з ґен. Хорданом вернеться в четвер, або в пятницю до Парижа. В пятницю або в суботу відбудеться засідання французької ради міністрів, яка остаточно рішить визнати національний еспанський уряд.

Французькі дипльоматичні кола вважають, що присутність французького амбасадора в Бурґосі чимраз більше необхідна, хочби з уваги на незвичайно оживлені політичні розмови між Еспанією, Римом та Берліном.

Крім того в Парижі викликала занепокоєння віста про заповіджену номінацію Серрано Суннера премієром національного уряду. Новий кандидат на премієра є одним із найближчих співробітників ґен. Франка, вождом „Фалянги", відомий зі своїх тоталістичних концепцій та зі своїх пронімецьких і проіталійських орієнтацій.

Промова Чемберлена в палаті громад.

ЛЬОНДОН. Підчас нарад у палаті громад, присвячених ухваленню повновласти для уряду затягнути внутрішню позичку до 800 міліонів фунтів, премієр Чемберлен виголосив промову, в якій доказував потребу дозброювання для вдержання миру. Премієр Чемберлен присвятив теж кілька слів і тим, що вживають усіх заходів щоб викликати війну і заявив, що якби теперішня ситуація була догідна до міжнародньої розбройної конференції, то він негайно її скликав би. Англія вживатиме й надалі всіх заходів, щоб не допустити до війни, яка буде руїною для кожної держави в Европі. При цьому прем. Чемберлен перестерігав, щоб не давати віри всім поголоскам про агресивні пляни інших. Для Англії не мало б ніякої користи — почати з кимнебудь превенційну війну.

—o—

Новий бельґійський уряд.

По затяжній бельґійській урядовій кризі, вчера створено вкінці новий уряд у такому складі: Премієр — сен. Пієрльот, міністр справедливости — де Шрійвер, приподні роботи й комунікація — Марк, закордонні справи — сенатор Судан, внутрішні справи й здоровля — Екелерс, суспільна опіка і праця — Ветерс, фінанси — Ґут, хліборобство й господарство — Рішар, освіта — Бляикар, народня оборона — ґен. Деніс. Теки міністра кольоній ще не обсадили. В уряді нема лібералів.

—o—

З природи і життя.

Шукають за причинами нервових болів.

Щодня щораз частіше повторяємо слово „нерви". Коли не знаємо причини недуги або лікар оглянувши нас, не знайде в нашому тілі ніякого сліду хвороби, тоді часто дістаємо пояснення, що наша недомога „на тлі нервовім". Берлінський професор д-р Муральт мав недавно в Науковому Т-ві цісаря Вільгельма цікавий відчит про свої досліди над нервами. Ось один з його прикладів. На соняшному Тагіті скочив бадьорий молодець з високої дошки в море. Він переплив діраву сітку, якою відгороджують купальників від повного моря і нараз крикнув із болю. Якийсь електричний удар спаралїжував йому ліву ногу. Його вкусила „електрична риба". На березі йому трапилось друге нещастя — його вкусив у праву ногу скорпіон. Його відставили до лікаря.

Скорість болю.

Біль від „електричного удару" проминув швидко, але рана від скорпіона залишилася і його болить. Хоч перший біль був непомірно більший від другого, він минає куди швидше. Д-р Муральт пояснює це тим, що біль, який пробігає нервами має ріжну скорість; один біжить зі швидкістю 100 метрів на секунду, а другий усього 3 метрів. З цього виходить, що не всі нерви однаково працездатні — одні працюють дуже поволі, другі дуже швидко. Один молодий американський лікар зробив такий експеримент, що пробував вязати разом ріжні нерви: в деяких випадках вони зовсім не хотіли разом працювати.

Ріжні нерви.

Що таке нерви? Клясична теорія казала, що це нервова реакція на електричний процес. Нерв це наче електричний кабель, і про біль повідомляє нервову централю струм, що біжить ним. Американський учений Дейль пробував пояснювати зміни у нервовій системі хемічними змінами. Тепер погоджуються противники двох теорій у тому, що ми маємо двоякі нерви — такі, що передають враження під впливом хемічних змін і такі, що діють як електрика. Електричний кабель не можна злучити з хемічним процесом, бо це два зовсім ріжні явища. Та тут і там нерви складаються з живих комірок — байдуже, чи біль проходить електричним і хемічним явищем. Отже виринає питання: як біль переходить з комірки до комірки.

Заморожений біль.

Ріжними експериментами ствердили, що коли нерви подразнені, тоді повстає тепло, хоч воно мінімальне — сьомимільонова частина кальорій на один ґрам нервової субстанції. Відомо, що тепло можна витворювати електричним струмом або хемічною реакцією. Нові досліди д-ра Муральта потверджують теорії минулого віку, що за причиною болю треба шукати на кінцівках нервів, де витворюються своєрідні процеси з блискавковою скорістю. Д-р Муральт пробував пливкі процеси схоплювати... розрідженим повітрям. Так йому вдалося — коли так можна висловитися образово — „заморозити біль". Він використав ацетилхолін та адреналін, як посередників, що мають передавати нервове подразнення хемічно з кінця одного нерву на другий. Виявилось, що такі подразнення збільшують або зменшують деякі вітаміни, з якими звязані деякі хвороби. Загально йде тут про досліди над питанням, чи є звязок між нервовими процесами і переміною матерії. Завдання вчених у тому, щоб ствердити, що при якій нервовій хворобі змінюється в орґанізмі і чи змінюючи відповідно матеріяльний стан деяких осередків у тілі можна теж поправляти „нерви".

Відомо, що перше завдання медицини: зменшити біль при ріжних недугах. Болі нервів дуже дошкульні і причина їх часто невідома.

Не тримайте безужиточно дома **доларівок, інвестиційних позичок та цінних паперів.**

Пересилайте їх в депозит до

ПРОМ-БАНКУ

Львів, ул. Ґродацких 1.І. Тел. 292-15 і 200-15.

Охороните цінні папері перед крадіжжю, знищенням та довідаєтеся про виграну згл. в речинці заінкасують Вам відсотки.

ОВОЧІ І НАУКА.

Ще донедавна торговець овочами, що спроваджував якісь овочі тисячами кільоґрамів, купував їх „наосліп". Частина товару могла бути зіпсована і тоді йшла звичайно на дно моря, добру-ж частину продавали по надмірній ціні і тому споживачі мусіли покривати втрати купця.

Сьогодні вже і у торговлі овочами почали використовувати наукові досліди, через що купці мають змогу уникнути непотрібних втрат при закупах великих партій овочів, а консументи дістають дешевий і добрий овоч.

Такі наукові способи провірювання стану овочів, використали купці головно в Америці. Ось нпр. недавно впровадили в життя американські вчені електричний прилад, що вказує яка квасота яблука. Таксамо можна тим апаратом виказати квасоту цитрин. Апарат збудований так цікаво, що спеціяльний звуковий апарат дає знати, чи овоч добрий. Ось нпр. солодка помаранча видає глухий басовий звук подібний до голосу труби, квасна цитрина „співає" тонко як флейта.

Таксамо проміннями лямпи Рентґена можна контролювати яблука та інші овочі, чи нема в них хробачні.

Сонні овочі.

Ще до недавна ніхто і не подумав би, що яблука можуть „засипляти" і „будитися". А проте таке чудо з казки вдалося перевести д-рові Вестові, вченому природникові з Іст Меллінґ. Він збудував ґазову камеру, в якій штучно можна створити найріжнородніші відміни температури і вогкости повітря, від бігунового до рівникового. У тій коморі перепровадили тисячі дослідів з овочами. Підчас тих досвідів виявилося, що яблука можна „засипляти" навіть на цілий рік; у ґазовій коморі при відповідних умовинах овоч виділяє сам зі себе якусь наркотичну субстанцію і „засипляє", а по кількамісячнім летаргу можна овоч збудити у стані такім свіжім, якби його щойно перед хвилиною зірвали з дерева.

НОВА КНИЖКА. Бібліотека „ДІЛА"

ВОЛОДИМИР БІРЧАК

„НА НОВИХ ЗЕМЛЯХ"

— — повість — —

Доля емігранта у Чехословаччині. Дія на Карпатській Україні. Боротьба за право громадянства і нову землю.

Ціна 2.50 зол.

Дістанете у Видавництві „Діло" або у всіх книгарнях краю.

Алькоголь і нащадки.

Алькоголь — ця отрута людства, є віддавна предметом наукових дослідів, що займаються впливом алькогольних напитків на тіло і душу людини. Зокрема цікавляться лікарі питанням про вплив алькоголю на нащадків.

Недавно помістив у лікарській пресі цікаву статтю на цю тему німецький лікар Шак із Гіґієнічного заведення у Фрибурґу. Він стверджує, що більшість дослідників цієї справи переважно не признає можливости безпосередньо шкідливого впливу алькоголю на полові розродчі клітини, що потверджують також відповідні досліди на тваринах. Згаданий лікар гігієніст перевів докладні досліди людности в одному містечку, що лежить в окрузі славних баденських винниць. Місцеве населення вважає, що тамошня джерельна вода недобра до пиття, зате вино хвалять собі як „змішляний напиток". Через те мешканці згаданого містечка гасять спрагу тільки вином. Таксамо і немовлятам дають пити вино, а діти приносять зі собою вино до дитячих садків. Цей звичай ужитку вина замість води до гашення спраги істнує вже від кількох століть, десь від 16. ст., коли у тих сторонах почали були годівлю винограду. Тому згадане містечко є просто ідеальним предметом для таких дослідів. Д-р Шак каже, що якби алькоголь дійсно впливав шкідливо на нащадків, то його шкідливий вплив мусів би вже давно виступити. Докладні-ж фізичні та психічні досліди дітей і порівнання їх з пересічними здоровими дітьми не виказали ніякого зменшення фізичних вартостей. Досліди стверджених психічних дефектів не дозволяють на твердження, що вони походять виключно від алькоголю, бо в інших містах нпр. у Гамбурзі, де куди менше вживають алькоголю відсоток умово-недорозвиненої молоді вищий. Таксамо не можна було виказати з цілою певністю, щоб поступ у науці дітей, що пють вино, був гірший ніж у дітей, що пють воду. В усякому разі, зазначує згаданий лікар, досліди коло 3000 мешканців того незвичайного містечка не позволяють на висновок, що надуживання алькоголю у предків відбивається шкідливо на потомству. Таксамо і діти, що вживають у тому містечку вино не проявляють ніяких поважніших відхилів від норми.

Дрібні вістки.

— Німецький лікар Ґінтер на основі обсервації 11.051 злогів каже, що діти родяться найчастіше в 7—9 днів по повні чи новику місяця.

— В Данії ухвалили поправку до подружнього закону, на основі якого затяжний алькоголізм становить перешкоду до заключення подружжя.

— У Швеції видали розпорядок, на основі якого всі лікарі, що працюють у летунстві мусять перейти вишкіл у скоках з легкопадами. Це має на меті уможливити лікарську поміч недужим на далекій півночі, де лікар часто мусить діставатися на землю легкопадом через теренові трудноші для причалу літака.

МАРШАЛА БАДОЛІЯ ВИТАЮТЬ У ЛІБІЇ.

РИМ, АТЕ. Маршал Бадоліо причалив у Триполісі, де його повитав маршал Бальбо з представниками влади. Італійська преса стверджує, що метою подорожі є інспекція Лібії, та що йде тут про зовсім нормальну інспекцію — таку саму як та, що її недавно перевели французькі старшини генерального штабу у північній Африці і яку також названо нормальною.

МАДЯРЩИНА ВИДАЛЮЄ АВСТРІЙСЬКИХ ЖИДІВ.

Мадяри почали видалювати до Відня жидів, які в останніх місяцях легально чи нелегально перейшли австро-мадярський кордон. Німецька влада здебільша висилає тих жидів до концентраційних таборів.

МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ФРАНЦІЇ ДІСТАВ ЗВІТ ВІД СЕНАТОРА БЕРАРА.

Сенатор Берар, що приїхав до Сен Жан де Люз, відбув телефонічну розмову з міністром Бонне, інформуючи його про хід розмов у Бурґосі; мабуть він переслав також писемний звіт. В середу Берар вертається до Бурґосу, в четвер виїздить до Парижа.

НІМЕЦЬКИЙ ПОСОЛ У САВДІЙСЬКІЙ АРАБІЇ.

Король Ібн Савд приняв у палаті в Джідді німецького посла Гробба, який доручив йому дипльоматичні повновласти. У Джідді, що є пристанею Мекки, резидують всі дипльоматичні представники християнських держав, бо до Мекки, як до святого міста, мають вступ лиш мусулмани.

БІЛІ — ДНІ
в
„МАНУФАКТУРІ"
Львів, пл. Капітульна ч. 3.
Полотна на білля і постіль по цінах фабричних від 13. II. — 25. II.
ч. 127 4—4

20,000.000 ФРАНКІВ КРЕДИТУ НА ПОМІЧ ЕСПАНСЬКИМ УТІКАЧАМ.

ПАРИЖ, ПАТ. В урядовому деннику появився декрет, яким міністр скарбу урухомив кредит у висоті 20,000.000 франків на підмогу утікачам з Еспанії.

10. ЧЕРВНЯ БРИТІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ЗАГОСТИТЬ ДО НЮ-ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, ПАТ. Дирекція світової вистави в Ню Йорку подала до відома, що британська королівська пара відвідає виставу мабуть 10. червня.

КОМУНІСТИ ДАЮТЬ „ЖІЗНЬ ЗА ЦАРЯ".

МОСКВА, АТЕ. У великім театрі в Москві відбулася проба давньої опери Ґлінки „Жізнь за царя", яку назвали тепер „Іван Сусанін". На ґенеральній пробі були приявні члени совітського уряду та представники московської преси. Як виходить з рецензій про ґенеральну пробу, що їх поміщено в сьогоднішній пресі, патріотичну російську оперу влучено до репертуару совітських театрів на основі особистого доручення Сталіна. Премієра опери „Іван Сусанін" відбудеться у дні відкриття комуністичного конгресу — 10. березня ц. р.

ПРЕМІЄР СКЛАДКОВСЬКИЙ СТРІНЕТЬСЯ З ПРЕМІЄРОМ ДАЛЯДІЄ?

Премієр Складковський виїхав у приватній справі до Парижа. Англійська преса висловлює вдогад, що підчас побуту в Парижі він стрінеться з премієром Далядіє.

ПІСЛЯ ВИСТУПІВ ПРОТИ РЕКТОРА БУЛЯНДИ.

У звязку з критикою ректора львівського університету Буляндн, сенат того університету ствердив на засіданні, що ректор Буляида сповнив свій обовязок та висловив йому повне довіря, так само як 30. січня.

Також сенат львівської політехніки осудив виступи проти ректора Буляндн.

Здоровий прояв.

XXII. ВИКАЗ.

Крім постійних щомісячних датків зложили дальше самочинно **з нагоди Рідва Христового на коляду Рідній Школі** (в золотих) отсі ВП.: Пов. Союз Кружків Р. Ш. Камінка Струм. 100, Кружок Р. Ш. Бірки Великі (Тернопіль) 32.05, Сітницький Володимир Комарно 2, о. Т. в Р. 5, Кружок „Сільського Господаря" Глібовичі Великі 6.35, службовики і робітники Центросоюзу Львів 28.80, дир. Корепець Денис Львів 20, М. С. в В. 5, Єзерська Ірина Львів 3, весільні гості Марії Козишк у Черневій 2.63, Кружок Р. Ш. Потелич (Рава Руська) 63.90, лікар-дент. Ірина Антонович Левицька та д-р Витовт Левицький Старий Самбір 20, Комаринський Іван Лопушанка Хомина 40, о. Тришкалюк Олексій Хлопівка (ад Копичинці) 500, Марійське Т-во Львів 15, Сліпий Іванко Львів 5, Т-во „Орли" ім. св. Володимира Гошів 25, Кружок Р. Ш. Жовква 196.56, Щербинський Денис Львів 3, Іван Щербинський Львів 2, курс „Основи" Львів 3.05, Масляникова Марія Львів 2, громадяни Тартакова (Сокаль) 36.25, Береза Тома Львів 2, Кружок Р. Ш. Бряза 70, гр.-кат. уряд парох. Зарваниця 70.50, Діонізій Рушицький Львів від землячків та емігрантів у Лодзі (Іван Нагнибіда 3, Наталія Рушицька 3, Мирослав Рушицький 2, Теофіль Бабій 5, Орися Максимовичівна 2, Степан Свищ 2, Олекса Сіяк, 2, Дмитро Лебідь Юрчик 2, Ольга Снігурівська 2, Орися Стернюк 2, Антін Терешкун 2, Сергій Соллогуб 2, Мирон Бурдун 2, Івенна Берґтравн 1, Василь Бухар зі збірки 4.20, Маланчин вечір 9.53, Евген Орлівський 0.50), разом 46.25, молодь Горіша ад Глібовичів Великий 10, Ю. Б. Чесанів 10, Грабовецький Іван Товмачик (через редакцію „Напереломі") 3.10, дітвора Башні Долішньої (Любачів) 3, кооп. „Згода" Дубровиця (Городок) 5.13, Кружок Р. Ш. Гливяни-Перекалки 36.60, гості на весіллі Калимона Комарно 8.50, гості на просфорі в Новому Сенчі 13.30, Вольний Микола Лагодів 4.50, Боднар Василь Вздів (пов. Березів) 5, громадяни Новошині (Жидачів) 45.20, Українське Лікарське Т-во Львів 34.50, Кружок Р. Ш. Заміська Воля (Ярослав) 15, весільні гості на вінчанні Й. Ґудза з М. Кавутою Райхенбах (Львів) 9.25, д-р Дмитро Левицький Львів 10, Цебенко Катря Липовець 3, філія Союзу Українок Городок 17, Т. М. в Г. 10, гості на весіллі Олекси Воляновського Мшана 12.15, Надія Денис Лисків 5. (Продовження буде).

НОВИНКИ

23
Лютий

ЧЕТВЕР

Ст. ст. 10. лютого 1939.
Харлампія мч.
Лат. Петра, Дам. єп.
Сонце: схід — 6.22, захід — 16.53.
Місяць: схід — 8.13, захід — 22.16.

Завтра: 24. лютого. Пятниця.
Ст. ст. 11. лютого 1939.
Власія свмч.
Лат. Матея ап.
Сонце: схід — 6.21, захід — 16.55.
Місяць: схід — 8.41, захід — 23.22.

— Ширші сходини членів Дружини Княгині Ольги відбудуться в пятницю 24. лютого ц. р. в 6-ій годині вечора в домівці організації (Сикстуська 46). На деннім порядку реферат ред. Миколи Голубця: „За права віри й народность" (останній з циклю: „Наш Львів"). Гостям раді. 416 1—2

— З якнайкращих шкірок футро — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік оснув. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. I. пов., телефон 254-46. 21 500

— Другий і третій пописи Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові відбудуться в четвер 23. лютого ц. р., в год. 19-ій (7. ввечір) — елеви середних років кляс фортепіяну, скрипки, віольончелі, сольоспіву і в неділю 26. лютого в год. 19-ій (7. ввечір) — елеви середних та вищих років кляс фортепіяну скрипки і сольоспіву, — оба рази в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка. Вступ за програмкою.

— Бандура на кружках. Бандура — український народний інструмент, все ще належить у нас до рідкости, а кобзарі-бандуристи, яких музика й технічний бік гри основані на старовинних зразках, це вже справді рідкі одиниці. В останньому часі відомий у нас бандурист Юрій Сингалевич награ в на ґрамофонові кружки пісеньки, які мають найбільший успіх на концертах. Є в продажі осьтакі кружки: „Горобчик", „Горличка й горобець", вязанка пісень та харківський танок. До цього часу на кружках чули ми „Встає хмара зза лиману" та „Виклик" бандуриста М. Телігн.

— Відчити про Україну у Відні. У віденській „Уранії" відбувся на днях відчит відомого німецького публіциста д-ра П. Рорбаха про українську справу. А ще 1. ц. м. у салі віденського „Німецького Клюбу" виголосив відчит про Карпатську Україну проф. Кох.

— Арештування. З наказу прокураторської влади 18. лютого арештували у Львові студента торговельної школи Андрія Лобара і перевезли його до Кремянця й умістили в поліційних арештах.

— Обмеження туристичного руху у Східних Карпатах. Львівський та станиславівський воєводи видали подрібні розпорядки про туристичний рух у смузі Східних Карпат, що обовязують до кінця 1939. р. Ширина смуги, в якій обсвязують обмеження, обіймає місцевости і околиці, що лежать 2 до 6 км. від кордонної лінії. На области цієї смуги є заборонений нічний рух від заходу до соду сонця. Вїзд до прикордонної смуги обумовлений окремим дозволом, в якім мусить бути зазначена місцевість до якої їде турист. На області станиславівського воєвідства вилучено з прикордонної смуги місцевости: Косів, Кути, Жабе, Ворохта, Яремче, Зелена, Рафайлова, Сколе, Гребенів та Славсько, де нема ніяких обмежень. На области станиславівського воєвідства ці обмеження не торкаються державних і контрактових урядовців, а також службовиків державних підприємств, що мають важні службові посвідки, старшин та підстаршин у чинній службі разом з родинами та учасників військових лещетарських курсів. Користування з туристичної польсько-чехословацької конвенції припинено на обидвох відтинках Східних Карпат, в околиці Лавочного та Ворохти.

— Спалив свого товариша. Перед карним трибуналом під проводом судді д-ра Лисковського розпочався нині сензаційний процес проти Миколи Савицького, 35-літнього будівляного дозорця, за те, що він в ночі з 21. на 22. грудня м. р. у Львові, в намірі вбиття Володислава Лівача, що був сильно пяний, підпалив з середини деревляні бараки і, замкнувши в них Лівача, спричинив, що Лівач згорів до кости. Акт обвинувачення подає, що критичної ночі в год. 21.30 негайно почав горіти деревляний барак при вул. Карпацькій 13. Дозорець будови, обвинувачений Савицький забавлявся того вечора в ріжних ресторанах з В. Лівачем та П. Попиком. Найбільше випив Лівач, що в ресторані В. Ро... стані зробив бешкет у ресторані всі три учасники ... ського. Вийшовши з ресторану ... Попик ... забави взаїмно лаялись і били. ... заволікся до барак... до дому, а Лівач ... Савицького. Свідок Попик бачив, як у барак... Лівач просив Савицького вибачити йому ... че Савицький ігнорував це прохання. По якім... часі Попик побачив пожежу бараку і почув ... Савицького: „Це я підпалив". Також перед ... шим свідком, а саме Волод. Савкою Савицький признався бу... до злочину підпалу і вбив...

Що писало „Діло" 50 років тому

Пятниця, 22. лютого 1889.

ВІЛЬГЕЛЬМ II. і БІСМАРК.

Берлін, 22. лютого. Цісар Вільгельм буде в понеділок з міністрами на обіді у кн. Бісмарка і хоче цим дати прилюдний доказ своєї прихильности до німецького канцлера.

ДРУЖНІ ВДНОСИНИ, АЛЕ...

Льондон, 22. лютого. У престольній промові королева підкреслила дружні відносини Англії до всіх держав, але не зважаючи на те супроти загального зброєння в Европі заповіла необхідність укріпити побережжя Англії.

РЕФОРМА ФЛЬОТИ І ВІЙСЬКА.

Англія ладиться до величезної реформи своєї фльоти і свого війська і уряд думає зажадати на ту ціль від парляменту суми, якої англійський парлямент досі ще ніколи не ухвалював, бо аж 100 міліонів фунтів штерлінгів, тобто поверх одного міліярда зл. За ту суму мають у першу чергу скріпити англійську фльоту. До 1895 р. мають вибудувати 20 до 22 великих воєнних кораблів першої кляси і коло 50 швидких кружляків. Всі побережжя Англії мають укріпити гарматами найновішої конструкції. До переведення тієї роботи ужиють на цілі роки не тільки державні фабрики у Вулвіч, Енфільд, Відон і Бірмінгем, але велика частина достави перейде також у руки приватних підприємців.

Простуда
BAYER
таблетки ASPIRIN

перешкоджав пожарній сторожі, що хотіла рятувати Лівача. Проте після арештування Савицький відпекується від усякої вини. Він каже, що Лівач сам запалив солому в бараку. Савицький, що нібито втік з бараку рятуючи власне життя, був, мовляв, певний, що й Лівач видістався з полуміни бараків. Розправа далі ведеться. Обвинуваченому грозить кара смерти.

— З судової хроніки. Городський суд у Львові засудив Ізидора Френкля з Сокаля на рік вязниці за те, що він допустився крадежі на шкоду Гітлі і Малки Розенфельд. — Апеляційний суд обнизив Фридрихові Майстриховові з Милятич кару 12-літньої вязниці за вбивство нареченої Кароліни Ваґнер до 9 років.

ДЛЯ ОСІБ ОГРЯДНИХ І МЯЗИСТИХ, У ЯКИХ ВИСТУПАЮТЬ ПРОЯВИ ПОВНОКРОВНОСТИ кількаденне лікування правдивою гіркою водою **Францішка Йосифа** — повна оболонка щоранка натще — дуже доцільне.

— Львівська хроніка. Вчора післяполудня невідомий злочинець пробив ножем у пасажу Міколяша Маріяна Дзекана (св. Софії 30). — 18-літню Антоніну Гольдштавб переїхало вчора на вул. Казимира Великого авто. — Власникові ресторану Станиславові Матрашевському (св. Мартина 1) один з підмогоричених гостей украв 80 зол. в часі бійки. — Трьох напасників прийшло до ресторану Шмуля Розенбліта (Пілсудського 17) і перевели у нього ревізію. Поліція притримала авантурників та посадила їх до арештів.

— Гієни. Свого часу ми згадували, що могилу бл. п. Е. Хомишинця у Стрию спрофановано. Тепер ПАТ подає подробиці: злодії розкопали могилу та закрали з домовини срібні спинки, одяг та обуву. Поліція веде слідство.

— За обиду польського народу станув перед самбірським окружним судом на виїздній сесії у Дрогобичі столяр С. Магур. З огляду на недостачу доказів вини його звільнили. Боронив м-р Витвицький.

— Самогубство. Інжинір В. Новожилів, що кермував каналізаційними роботами в Моршині, протяв собі жили обох рук і горло; найшли його в мешканні неживого.

— Арештували 22 особи у звязку з бандитським нападом. Слідство у справі вбивства купця Прайса у Стрию виявило багато цікавих подробиць. Замордований Прайс переховував 1000 долярів, які дістав від знайомих у часовий депозит. Справці бандитського нападу мусіли знати про цей факт. Поліція арештувала досі 22 особи, яких підозріває, що могли брати участь у грабунку та вбивстві.

— Зловили вбивника. 4. жовтня м. р. невідомі справці револьверовими стрілами вбили 39-літнього жида Маера Собля з села Джімитова біля Маґерова та зрабували кількасот золотих. Щоб затерти сліди, бандити підпалили хату. Поліція по довгих дохожденнях уже давніше притримала одного з бандитів Олексу Максимика. Вчора вдалось їй зловити його спільника Миколу Варнича, що довший час укривався таки в Джімитові. Жінка бандита при конфронтації зімліла.

— Сензаційне слідство проти Корфантія. АТЕ повідомляє: На внесок прокуратора окружного суду в Катовицях слідчий суддя почав дохоження проти відомого польського діяча Война Корфантія за проступки зі ст. 269 карного кодексу. Корфантієві закидають, що він, займаючись у роках 1923/35 маєтковими справами „Обершлезішер Берг- унд Гіттенменішер Ферайн" не вирахувався належно з суми 2,157.638.41 зол., що в р. 1933 вимантив від тодішнього ліквідатора „Ферайну" інж. Сабаса суму 35.500 зол. нібито за заплачені податки і вкінці, що виступив проти „Ферайну" зі скаргою за заплату суми 67.357 зол. на основі невірних тверджень.

— Число населення в Англії зменшується. „Таймс" містить тривожну статтю про зменшення приросту населення в Англії. Денник підкреслює, що коли теперішне демоґрафічне положення не поправиться, то за 60 років населення Англії та Валії виноситиме 20 міліонів.

— Великий кримінальний процес відбудеться 10. березня в Парижі. На лаві обвинувачених засядуть: кількакратний убивник Вайдман, з походження німець, та його три французькі спільники. Процес відбудеться перед трибуналом у Версаю, який свого часу судив справу вбивника жінок Ляндрі.

— 100 жертв залізничої катастрофи. В еспанській провінції Сараґоса, коло Арізи віхали на себе два військові поїзди. Згинуло коло 100 осіб.

— Сирійські студенти не впускають жінок до кіна. Частина сирійської преси повела гостру пропаґанду проти того, щоб жіноцтво ходило до кін, які під плащиком культури поширюють деморалізацію та згіршення і загрожують через те добрим звичаям і обичаям мусулманського родинного життя. Та частина преси домагається, щоб уряд видав заборону ходити сирійським жінкам до кінотеатрів. Перед кінотеатрами стоять пікети сирійської молоді, головно студентів, які не пускають жінок на кінові вистави. Союз „пробуджених жінок" у Дамаску звернувся до президента сирійської республики, до уряду і парляменту із закликом, щоб жінкам запевнити безпеку й усунути перешкоди, що бють в особисту свободу, забезпечену конституцією.

— Гірка вода синтетична виробу фабр. **„ЗДОРОВЛЯ"** дешева, знаменито прочищує шлунок. **Жадайте в аптиках.** 3064 23—30

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „РЕНА".

Польська драма чи траґедія перероблена з популярної повісти з кількома добрими артистами, що впали жертвою сценарія та режисерії. Історія бідної, чесної, інтеліґентної дівчини, продавчиці у великій крамниці, в якій закохався „старший пан" — її шеф, тоді, як вона закохується в молодому, гарному, з доброї родини молодцеві, що є сином прокуратора. Молоду закохану пару розеднає на якийсь час інтриґа і кульмінаційний пункт фільми буде тоді, коли в сальоні шефа великої фірми лежатиме труп самого господаря, а закохана пара навипередки почне обвинувачувати себе у злочині, щоб рятувати другу сторону, яка, як виходить із ситуації, вбила зненавидженого промисловця. Коли героїка траґедії Рена входить до чужого сальону і бачить на землі трупа, а льокай убитого каже їй „Прошу почекати!" (тоном, якби просив її сідати в сальоні), щоб він мав час повідомити про її вину поліцію — серед авдиторії чути сміх. Геройка така патетично мелянхолійна і така маніжлива у своїй траґедії, що не розбуджує ніодним тоном спочування. Поодинокі сцени позазичувані з ріжних мотивів американських фільм.

(не фарба) мґр. В. ПАЗЬДЗЕРСЬКОГО привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ ДАВНІЙ КОЛІР

а Mag Nr. 1 усуває парплі і хоронить волосся перед випадом.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ. Орган Українського Технічного Товариства. Львів, лютий 1939. Ч. 2. Рік XV. Ст. 7—36. — Зміст: Заввага про сучасний стан нашого будівництва. Однородинні дімки. Засади будівельного щадництва М. С. К. Система будівельного щадництва. Як розвивається будівельне щадництво у світі. З життя У. Т. Т.

РІДНА ШКОЛА. Ілюстрований часопис для всіх. Львів, 15. лютого 1939. Ч. 4. Рік VIII. Ст. 53—68. — Зміст: Іван Галущинський: Значіння, вислідн й організаційна діяльність виховно-шкільної праці Р. Школи. Загальний Зїзд Рідної Школи. — Д-р Ярослав Гординський: Мої найкращі гімназійні професори. (Фейлетон). — Іван Герасимович: Шкільний плебісцит в минулому і тепер. — Здоровий Прояв (II). — З життя Р. Ш.: Курси чужих мов і рисунків; Обіжник референтур шкіл Р. Ш.; Напад на школу в Березові Нижнім; Рідношкільна праця у Кружку в Глинянах; Дитячі садки в Ясеницях і Плескінцях. — Бібліографія. — Ріжні вісти.

БЛАГОВІСТНИК ПРЕСВ. СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО. Хуст, січень-лютий 1939. Ч. 1—2. Річник XIX. Ст. 24. — Зміст: Діонісій, Єп. Апост. Адміністратор: Всім читачам Благовістника мир у Господі! — Редакція: Прихильникам і противникам. — Від Редакції. — СС.: Загальні й поосібні наміреня Св. Отця. — о. Севастіян Сабол, ЧСВВ: Витаємо нового Владику! — Більше характеру й відваги! — Д. Митрович: Історичне торжество в Хусті. — Вірний Бог в обітницях. — о. Дмитро Попович: Наш великий ювілей. — Цар Николай I. і Папа. — Місячні наміреня на 1939 рік. — СС.: За поширення Католицької Акції. — Два англійські міністри у Папи. — Новости із світа й Церкви. — Короткі вісті.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ. Місячник — видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Канада. Лютий 1939. Ч. 2. Рік 11. Ст. 41—70.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Середа 22. II. год. 7.30. „Хитрощі кохання.

Четвер 23. II. год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов",

Пятниця 24. II. год. 7.30 веч. „Роксі та її дружина" — оперетка.

Субота 25. II. год. 7.30 „Роксі та її дружина" — оперетка.

Неділя 26. II. год. 3.30 попол. „Роксі та її дружина" — оперетка. — Год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов"

Театр Ріжнородностей.

Середа 22, четвер 23, пятниця 24. II. театр нечинний.

Субота 25 II. год. 7.30 веч. „Пані Пресвова". — Год. 7.30 веч. „Роксі та її дружина" — оперетка.

Український Театр ім. Котляревського.

ХОДОРІВ:

22. II. Царівна Групії.
23. II. Пригода в Черчі.
24. II. Кирка в Льолео.
25. II. Шаріка.
26. II. Зоря над Почаєвом

З Ходорова іде театр до Р[illegible] — Дня 1, 2, 3 і 4 IV. гратиме театр у Львові.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

ВИННИКИ:

22. II. Люди на вріз.
23. II. Хам.
24. II. Сіссі.
25. II. Чорноморці.
26. Гриць.

КІНА.

АМПІР: „Елісейські поля" (Саша Гітрі).

АПОЛЬО: „Нині вечором у Рітца" з Аннабелею.

АТЛЯНТИК: „Невільниця Шангаю".

БАЯКА: „7 поличників 7 поцілуїв" та колірований додаток.

БАЛТИК: „Верес".

ВАНДА: „Орлів", Пропасть печалі.

ҐРАЖИНА: „Присуд життя" („Хто винен").

ЕВРОПА: „Конфлікт".

КАСІНО: „Рена" („Справа 777").

КОПЕРНИК: „Гібральтар".

МАРУСЕНЬКА: „Гібральтар".

МЕТРО: „Циганські романси".

МІРАЖ: „Готель у Тиролі".

МУЗА: „Чотири дочки".

ПАКС: „Свято краси" (II-га частина Олімпіяди).

ПАЛЯС: „Мої батьки розводяться".

РАЙ: „Страхи" за Уклеєвською.

РІЯЛЬТО: „Нинішня любов" зі Сімоною Сімон.

РОКСІ: „Щаслива 13-ка" з Сеймовським і Ганівною та колірований додаток.

СВІТ: „Вязень із Параметти", „Кохана дівчина".

СВЯТОВИД: „Золотоволоса" (Джанета Мекдональд).

СТИЛЕВЕ: „Алібі" та ревія.

ТОН: „Небезпечна погоня", „Битва на Бродвею".

УТІХА: „Останній вальс" і ревія.

ХИМЕРА: „Каучук".

ФОТОПЛЯСТІКОН:

(на Маріяцькій)

„З Відня через Будапешт до Чорного Моря".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 22. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Добридень наймолодшим: „Туруль, король карпатської пущі" та пісеньки, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Симфонічна музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Що співають дітям в Ірландії, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа, 16.35 Віол., 16.55 Спортова гутірка, 17.00 Військовий відчит, 17.15 Оповідання про Баха, 17.58 Авдиція, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Молодь перед мікрофоном. Скринька для сільських дітей. На театральній виставі, 18.30 Авдиція про мову, 18.40 Кріза сучасної культури, 18.50 Концерт, орх., сопран, бас, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, 21.00 У роковини Шопенових народин: Форт. концерт ф-моль, 21.35 Жиґмонт Красінський, авд., 22.05 Спортові вістки, 22.10 Популярна музика у вик. орх., мецосопран, фортепіян, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 23. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Муз. з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 „Король пісні — Шуберт" авд. для всенародних шкіл, 11.25 Відень у пісні, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Гутірка техніка з молоддю, 15.15 Клопоти та ради: Сплетні, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Капітал, власність праці, гутірка для лісеальної молоді, 16.40 Спів. речиталь Маргарети Куперус (Голяндія) в супр. форт., 17.10 Авд.

Найкраща українська виключно ПАСТА до взуття і підлоги
з фабрики хемічних виробів
„БЛИСК“
ЛЕВИЦЬКИЙ і С-КА
Станиславів, ул. Жулкевського 3

За 1 зол. 10
Знаменитих ножиків до голення
„САЛЬФЕРС“
що перевищують всі в тої ділянки тільки в перфумерії
С. ФЕДЕРА, Сикстуська 2.
Коперника 15 а і Галицька 16.
Увага! За зворотом цего оголошення даємо гарний рекламовий дарунок

впроваджені в рух деревним топливом, 17.20 Авдиція, 17.25 Органовий ресітель, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Стандаризація збіжа, Комунікати Рільн. Т-ва, Популярна музика у вик. сальон. тріо, 18.30 Легка і поважна музика, муз. гутірка, 19.00 Поїзд у невідоме, розр. концерт, орх., тенор, пісеньки, скрипка, гітара, арфа, 20.40 Інформ. авдиція, 21.00 Театр Уяви: „Завіша Чорний“ драма Ю. Словацького, 22.10 Спорт, 22.15 Трансм. з життя, 22.35 Про К. Станіславського, 22.45 Літер. фрагменти: Лад серця, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Пятниця, 24. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Авд. для шкіл, 8.10 Година господині: Праця жінок у сільській самоуправі, ради, вістки, італійські нар. пісеньки, 11.00 Для шкіл: Мала геройка, авд. для старших дітей, 11.25 Зимові настрої, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Пісеньки у виконанні Ірини Яросевич,** сопран, 14.30 „Ворог“ новеля, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Для молоді: Дві лекції, казка Б. Герца, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорими, 16.30 Авд. з нагоди держ. свята Естонії: Аттур Лемба: Смичковий квартет фіс-моль, промова ест. посла Г. Маркуса, 17.02 Як треба писати завіщання, 17.17 Форт. мініятури В. Німана, 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Камеральна музика, скрипка, форт., 18.30 Театр Уяви: „Пісень“ Лукіяна із Самосати, 19.00 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Хор, 21.15 Симф. концерт, 22.30 Поезія як реальна сила, 22.45 Музика з пл., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 22. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БЕРЛІН 17.00 Кантата Томаса до слів Айхендорфа, 18.00, 19.00 Розр. концерт, 20.30 Симф. концерт, БІЛГОРОД 19.30, 20.00 Балканський концерт, БУДАПЕШТ 17.15 Форт. твори Брамса, ВІДЕНЬ 12.00 Розр. концерт, 16.00 Веселе пополудне, 18.\ Форт. **19.20 Вістки в українській мові,** 20.10 „Реквієм“ Верді, ГАМБУРГ 19.00 Військова орх., КОПЕНГАГЕН 18.00 Легка музика, 21.00 Оп. музика, ЛЯГТІ 18.25 Фінські пісні, МІЛЯНО 19.20 Розр. музика, 21.00 „Адріяна Лекуврер“ оп. Чілеї, МІНХЕН 20.10 Альт, тенор, форт., ПРАГА 15.10 Оперетова музика, 16.10 Орх., сол., 18.25 Сальон. секстет, 20.50 Концерт фільг., РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 20.40 Сонати на віол. і форт., 21.35 Пісні, 22.00 Розр. програма, РИМ 17.15 Скрипка, форт., 19.10 Арабська музика, 19.30 Розр. музика, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 18.45 Форт., 19.15 „Норма“ оп. Белліні.

Четвер, 23. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БЕРЛІН 15.00 Нар. музика, 17.00 Сучасна музика, 18.00, 19.00 Розр. музика, БІЛГОРОД 20.00 Сумор, 21.00 Орх., сол., БУДАПЕШТ 13.30, 17.00 Орх., 19.30, 20.00 Нар. пісні, 21.15 Форт., 22.00 Легка музика, ВІДЕНЬ 12.00 13.15, 16.00 Орх., сопран, 15.30 Для дітей, 16.00 Нар. пісні. **19.20 Комунікат в українській мові,** 20.40 Квінтет ф-дур Брукнера, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. концерт, 20.35 Орх., МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 21.00 Популярні італ. пісеньки, 22.00 Форт., ПРАГА 15.15 Орх., хор, 17.40 Сонате Сен-Санса на скр. і форт., 20.10 Орх., хор, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 21.15 Пісні без слів Мендельсона, 21.30 Симф. концерт, РИМ 17.15 Танц. музика, 21.00 до 23.00 „Ернані“ оп. Верді, СОФІЯ 18.30, 19.30 Концерт.

Пятниця, 24. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БЕРЛІН 17.00 Шубертові пісні, 17.30 Пісні моряків і музика, 18.00 Розр. концерт, 21.10 Фільм. мельодії, БУДАПЕШТ 12.10 Циг. музика, 17.10 Скрипка, 19.30 22.00 Опера, 23.00 Циг. музика, ВІДЕНЬ 15.30 Дрібні твори вел. мистців, 16.00 Розр. концерт, 18.00 Африканська авд., **19.20 Вістки в українській мові,** 20.40 Весела музика, 22.30 Пісні та скр. твори, 23.00 Легка і танц. музика, ГАМБУРГ 15.25 Нім. нар. танки, 16.00 Розр. музика, 18.10 Форт., флет, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00 Муз. всячина, 15.15 Для дітей, 20.00 Хор, сол., КЕЛЬН 21.00 22.00 Швайц. музика, ЛЯГТІ 18.35 Пісні, 19.30 Естонська музика, МІЛЯНО 17.00 18.00 21.00 22.00 Симф. концерт, 20.30 Розр. музика, ПРАГА 16.35 Квартет Двожака, 18.25 Легка музика, РАДІО ПАРІ 18.05 Квартет, 19.15 Спів, форт., 21.15 Соната б-моль Шопена, РИМ 17.15 Танц. музика, 21.00 22.00 „Танго опівночі“ оп. Комітія, СОФІЯ 17.30 18.15 Музика, 19.30 Форт. твори Бетовена, 19.30 „Аіда“ оп. Верді, ФЛЬОРЕНЦІЯ 19.00 Розр. музика, 19.20 Пісеньки.

Радіокутик.

МАЛІ ДІВЧАТКА НЕ БОЯТЬСЯ МІКРОФОНУ.

Спостережено, що малі дівчатка від 5—8 літ, багато відважніші та більш свобідно поводяться перед мікрофоном, як у такому віці хлопці. Коли одна з приватних париських радіовисилень надавала дитячі авдиції — спікер цих авдицій сказав про одну 5-ти літню дівчинку, що вона має карі очі, мала співробітниця радія зараз рішуче запротестувала „О, вибачте пане, але я маю чорні очі“.

МІЖНАРОДНЯ КОНФЕРЕНЦІЯ.

Дня 1. березня ц. р. відбудеться відкриття міжнародньої конференції у справі приділу радіових хвиль. У цій конференції візьмуть участь 40 держав, які репрезентуватимуть 300 делегатів. Дебати конференції будуть оперті на приготовних працях останньої конференції у Брюселі.

СТУДІЇ НБК.

Американське радіофонічне товариство НБК має у своїх студіях 38 фортепіянів. Спеціяльні фахівці строять їх двічі тижнево. Один з тих фортепіянів спеціяльно призначений для телевізійних емісій, сірого кольору, особливо корисного для цих емісій. Всі фортепіяни мають гумові колісчатка.

Біржа.

Збіжева біржа.

Львів, 21. лютого.

Пшениця черв. одн. склиста	22.75	23.75
Пшениця червона одностайна	20.50	20.75
Пшениця черв. збірна	19.50	19.75
Пшениця біла одностайна	20.50	20.75
Пшениця біла збірна	19.50	19.75
Ячмінь бров.	19.75	20.75
Ячмінь на мливо	17.00	17.25
Ячмінь паст.	16.25	16.50
Ячмінь паст. II.	15.25	16.50
Ячмінь паст. II.	15.25	15.50
Мука пшен. разова	25.75	26.75
Фасоля біла смальцівка	44.00	45.00
Фасоля смальцівка спец.	48.00	49.00

Пшениця оборот 401 тон, тенд. зниж.
Жито оборот 120 тон, тенд. спокійна.
Ячмінь оборот 145 тон. тенденція легко зниж[illegible]ова.
Овес оборот 10 тон, тенд. спокійна.
Загальний оборот 1.376 тон.

Грошева біржа.

Готівкою: 4-проц. пож. консолід. 68.50.
Акції: Бровари 29.00, Холорів 93.50, Тесп 28.00.
В біржевих транзакціях Газоліна 76.00.

Варшавська біржа.

Варшава, 20. 2. (ПАТ.),

Акції: Польський банк 132.50, Торгов. 90.00; Тукор 38.75, 38.00; Вугіль 41.50, 42.75, 42.50; Ліпльоп 94.75; Модлеїв 21.50, 21.00; Норблін 105.50; — Островець 79.00, 79.25; Стараховиці 59.00, 58.75; Зільберський 84.00, 83.75, 84.00; Жирардів 67.00.
Тенденція сильна.

Процентові папери: 4 і пів Внутр. 67.13, 67.63, ос. сотки; 3 Інвест. 1 ем. 93.25, серії 97.00; 2 ем. 94.25, серії 98.00; 5 Залізн. 69.00; 4 Прем. Долар. 44.75, 45.00; 4 Конс. 68.50, 68.25, ост. дрібні і сотки.
Тенденція сильна.

Девізи: Бельгія 8910, 8888, 8932, Берлін 21201, 21307, Данціг 100, 9975, 10025, Амстердам 28425, 28353, 28497, Копенгаген 11057, 111113, Льондон 2482, 2475, 2489, Н. Йорк 529 і 3/4, 528 і пів, 531, Н. Йорк кабель 530, 528 і 3/4, 531 і 1/4, Осльо 12475, 12443, 12507, Париж 1401, 1400, 1408, Прага 1806, 1816, Стокгольм 12790, 12758, 12822, Ціріх 12010, 11980, 12040, Італія 2778, 2792, Гельсінки 1093, 1099, Монтреаль 525 і 1/4, 527 і 3/4.

ГРОШІ

Бельґи бельг. 88·85—89·32, Доляри америк. 5·26·50—5·29·00, Доляри канад.— 5·23·00—5·2[illegible], Фльор. гол. 283·25—284·97, Франки франц. 13·98—14·08, Франки шв. 119·60—12[illegible]·49, Фунти англ. 24·73—24·89 Гульд. данц. 9[illegible]·75—100·25 Кор. данські — 110·35—111·13, Корони норв. 124·15 125·07 Корони шведські 127·30—12[illegible]·22, Лiри іт. 16·2 —16·7, Марки фінляндські 10·70—10·99 Марки нім. срібні 71·00—73·[illegible]0.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, 21. лютого 1939.

1 кг. масла дес. бльок. без оп.	зол. 3.25
1 кг. масла бочк. вкл. з опак.	зол. 3.30
1 л. молока	17—18 сот.
1 кг. яєць	зол. 0.90

Тенденція на всі продукти вдержана.

Подяка.

З Волі Всевишнього відійшов від нас у вічність наш Найдорожчий Батько і Брат, бл. п. **о. Іван Федевич,** катехит вселюдних шкіл і гімназії в Турці н./Стр.

У цьому нашому великому горю і смутку зазнали ми стільки виявів співчуття, потіхи і помочі, що почуваємося до милого обовязку скласти всім нашу найщирішу подяку.

Дуже щиро дякуємо Високоповажаним П. Лікарям: д-рові Гарбовському, д-рові Станкевичеві, директорові місцевого шпиталю, і д-рові Ріттлеві за надзвичайну опіку і лікування в часі хороби, як також д-рові Маріянові Понятишинові, який не жалував труду і приїхав зі Львова до Турки, щоб подати хорому лікарську поміч. Щире Спасибіг Вп. Приятелям і Друзям, які в часі недуги помагали нам лікувати і доглядати Його аж до смерти і потім занялися приготуванням і влаштуванням похорону.

Щиро дякуємо за участь у похороні Всеч. Отцям: А. Левицькому, місцевому пароховi, Соколові, отцям деканам: Козбурові, Тимчукові, Турянському, Конюшкові, Куновському, місцевому пароховi латинського обряду о. прелатові Кулаковскому, катехитам лат. обряду оо. Ковальові, Мурдві і Сикотові, а також всім Всеч. Отцям, які так численно прибули на похоронні обряди з повіту.

Сердечну подяку складаємо за щирі надгробні промови Всеч. Отцям: о. деканові Ільницькому, о. Івальові, о. деканові Тимчукові, о. Канді та зокрема Вп. П. Старості Вагнерові, який у своїй промові зясував заслуги і працю Покійного в повітових і громадських самоврядних установах та в зворушливих словах попрощав Його від усіх громадян повіту. Щиро дякуємо теж за надгробні промови: Вп. Душному, делегатові Матірнього Товариства „Просвіта“ у Львові і делегатам місцевих повітових установ: д-рові Бабієві, Сирницькому, Пуряшеві і представникові селянства. Дякуємо щиро турківському хорові і його диригентові п. Горечні за звеличання похорону гарним співом, всім Делегатам читалень з повіту і міста, які зложили вінці на могилі Покійного, Делегатам самоврядних установ, усім місцевим школам, всім мешканцям Турки і всьому селянству, яке без уваги на погоду взяло масову участь у похороні.

Вкінці дякуємо загально всім Знайомим та Прихильникам Покійного за усні чи письмові вислови співчуття та участь у похороні.

Нехай Всевишній нагородить усіх за щире зрозуміння нашого горя і зичливість та пошану для Покійного.

Турка, в лютім 1939 р.

Донька, сестра і брати.

КУПНО — ПРОДАЖ

ЗДОРОВИЙ РОЗУМ каже скористати з пропагандової продажі фабрики білля „Астра“, Львів, Сикстуська 2. Ось ціни: шовк. попел. мужеські сорочки зол. 4.95, дитячі підштанці зол. 1.95, пошевки зол. 1.65, льняні 65 сот. 310 2—2

ОКАЗІЯ, з приводу родинного поділу продам камяницю, двоповерхову нову, солідної будови, паріжну, комфортову, з городом, вільну від податків. — Вул. Гроховська. Дохід 9.000, ціна 112.000, позичка М. К. О. 45.000, вклад 67.000. — Відомість: Бюро Мушака, Львів, Яблонська 72, тел. 244-17. 387 5—10

В НАЙБЛИЖЧОМУ сусідстві церкви св. Юрія — одноповерхова камяниця за 39.000, готівкою 28.000 — банк 11.00. — „Трансакція“ Львів, Длугоша 1. 414 1—5

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ОСОБА інтелігентна шукає місця господині на село. — Галя Вербович, Баби п. Солотвина. 412 2-

РІЖНІ

ПЕЧАТКИ, монограми, ТАБЛИЦІ, виконує найдешевше перше та єдине українське ритівниче заведення ВОЛОДИМИР ЯРОШ, Львів, ул. Сенкевича ч. 3. 2816 25-

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, шиби, рами, оправа образів найдешевше — шклярство. В. Стельмах. Вул. Коперника 22, тел. 245-78. 245 15-15

ОГОЛОШЕННЯ

Конкурс.

Шукаємо референта — збутовика овочів і городовини, обізнаного з технікою закупу-збуту, їх сортування і пакування. Платня за умовою. Подання з відповідними свідоцтвами і рекомендаціями слати на адресу:
Окружний Союз Кооператив — КОЛОМИЯ, Собіського 56. 400 2-3

Всякі тапіцерські роботи
виконує солідно і дешево
Арт. тапіцерсько-декоративна робітня
П. БОЧИЛЮК і І. ОГОРОДНИК
Львів, Сикстуська 48, тел. 113-39.
На складі тапіцерські меблі.

Годинники
ПЕРСТЕНІ, ОБРУЧКИ
СТОЛОВУ ЗАСТАВУ
поручає єдина українська крамниця
Р. ТАРНОВЕЦЬКОГО
ЛЬВІВ - ПІЛСУДСЬКОГО 11а

Ковдри, Матраци, Постелеве білля
поручає МАРІЯН МЛЕКО
давніше Коральницька
тепер ПЛ. КАПІТУЛЬНА 2.
тел. 237-72
(напроти катедри)

Добре мило пере біло „ОКСАНА“
ФАМОЗА
ЛЬВІВ, ПОТОЦЬКОГО 53

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10